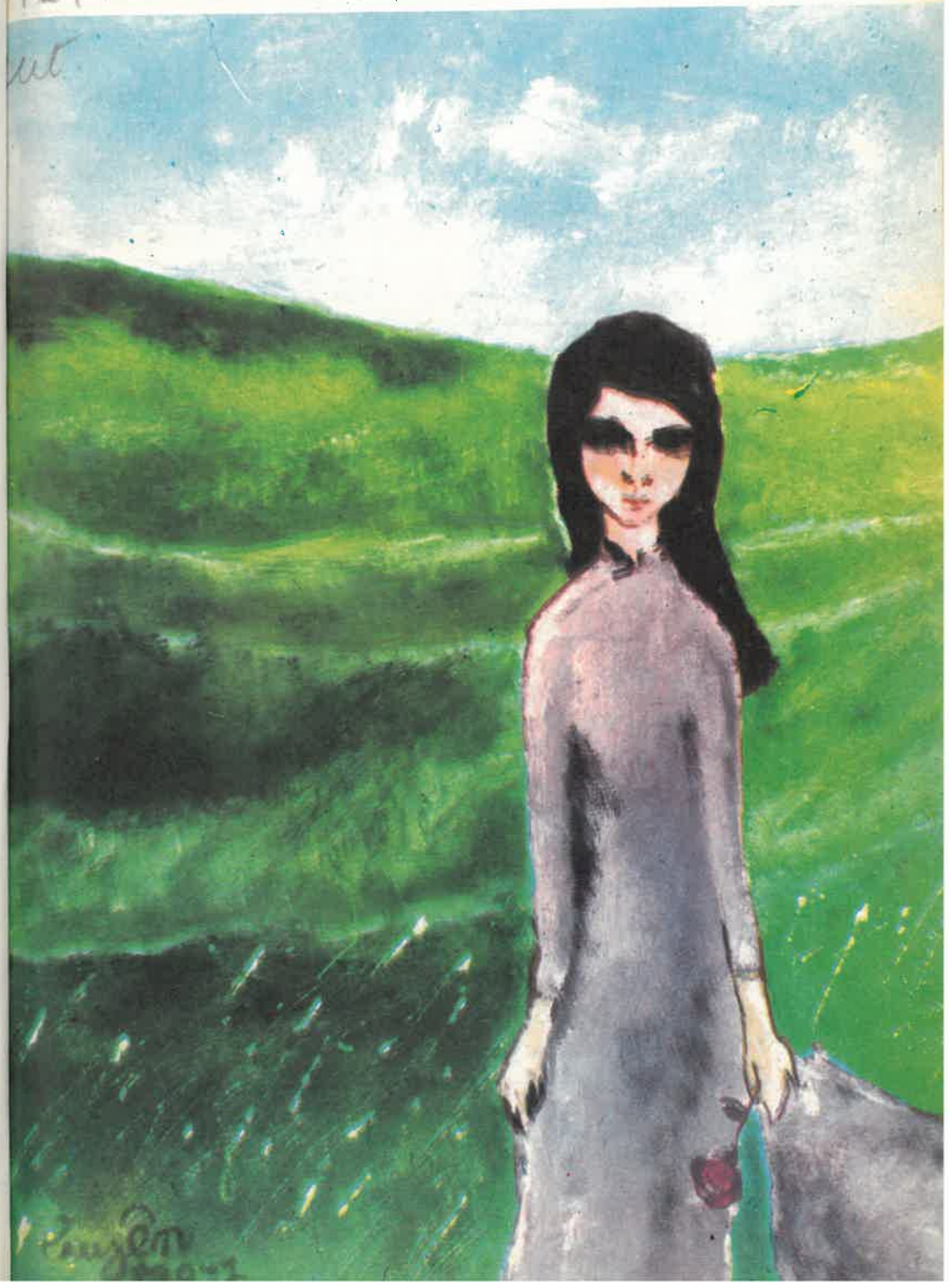

tuổi ngọc

14

000001
0 215
924 +

tuần báo của tuổi vừa lớn

nguyễn trọng nho, nguyễn tuấn anh và huỳnh phan anh

Như một số báo đã viết là, vào giờ chót, tôi sẽ giới thiệu một khuôn mặt ở đơn vị I Sài Gòn. Khuôn mặt đó, ứng cử viên NGUYỄN TRỌNG NHO, dấu hiệu MẶT TRỜI. Người ta đã viết nhiều về Nho. Khen có. Chửi có. Tôi xin trích đăng một câu nhận xét của báo ĐỜI do nhà văn Chu Tử và nhóm SỐNG chủ trương: «Nguyễn Trọng Nho chưa làm được gì ở Hạ Viện nhưng chưa hề dính vào những vụ lem nhem, chưa phản bội các lãnh tụ sinh viên ngày trước cũng như chưa phản bội tập thể sinh viên.» Câu nhận xét của báo ĐỜI, tôi cho là trung thực nhất. Một dân biểu chưa phải bội cử tri, chưa làm bản cử tri, chắc chắn, sẽ không phản bội. Và bạn đọc nên dành một phiếu cho Nguyễn Trọng Nho. Ở đơn vị 33 Gia Định (Gò Vấp, Thủ Đức, Nhà Bè, Quảng Xuyên) tôi xin nhắc lại: bạn đọc và gia đình hãy dành một phiếu bỏ vào phong bì bầu NGUYỄN TUẤN ANH, dấu hiệu BA CÂY NẾN CHÁY. Ở đơn vị Thủ

Dầu Một, tôi xin trích đăng bức thư riêng của học giả Hồ Hữu Tường viết về HUỲNH PHAN ANH, dấu hiệu VUÔNG TRÒN. «*Truyện Thống Thủ Dầu Một đã từng sản xuất và nuôi dưỡng một Phan Văn Hùm lừng lẫy về cách mạng cũng như về văn hóa. Tôi tin rằng đồng bào Bình Dương sẽ không hề thẹn với truyền thống đó khi chọn giáo sư HUỲNH THÀNH TÂM tức nhà văn HUỲNH PHAN ANH, dấu hiệu VUÔNG TRÒN, là một người bạn trẻ của tôi đang trên đường thực hiện những hoài bão tốt đẹp của các bức đàn anh.*»
(Duyên Anh)

những cuốn sách xứng đáng bày trong tủ sách

Nhà xuất bản Nguyễn Đình Vượng sau khi cho tái bản *Sống chỉ một lần* của Mai Thảo, lại đang lên khuôn *Đề tưởng nhớ mùi hương* lần thứ hai. Tái xuất giang hồ, ông già Vượng đã lập chiến công hiển hách là đưa sách của Mai Thảo lên hàng sách của những tác giả bán chạy nhất. Truyện Mai Thảo do Nguyễn Đình Vượng xuất bản đều là truyện chọn lọc. Thêm vào đó, kỹ thuật ấn loát của ông già Vượng làm tăng giá trị của truyện. Tủ sách Mai Thảo bán chạy không lấy gì ngạc nhiên. Nếu bạn chưa đọc *Sống chỉ một lần*, bạn nên đọc đi. *Tuổi Ngọc* trân trọng giới thiệu. Về sách dành riêng cho thiếu nhi nhà xuất bản MÂY HỒNG, mỗi tháng tung ra bốn cuốn đã bày bán tới cuốn thứ chín. Sách khổ nhỏ, vừa túi tiền. Tác giả là những Vũ Hạnh, Nguyễn Khắc Lộc, Lý Thụy Ý, Hà Huyền Chi, Du Tử Lê... Ngoài truyện chính giải trí còn có phụ bản về kiến thức phổ

thông in bằng offset. Đây là thiện chí của MÂY HỒNG. Hy vọng loại sách này đủ khả năng đánh bại những loại sách đã và đang còn đầu độc thiếu nhi. Cuối cùng, *Tuổi Ngọc* giới thiệu *Quốc văn tổng giảng* dành cho học sinh tú tài I ABCD, đặc biệt cho ban CD tự do của giáo sư Bắc Phong. Sách dày ngót 700 trang, đề giá 500 đồng. Đây là cuốn sách soạn thảo công phu mà mọi học sinh phải có để đọc thêm.
(T.N.)

tuổi trẻ mong muốn được nhận diện quê hương mình

Trong hạ tuần tháng bảy vừa qua Tổng Hội Giáo Giới Đà Nẵng đã tổ chức một cuộc du khảo tại Cù Lao Rê, một cù lao mang một cái tên rất Phù Tang là Hải Đảo Lý Sơn, thuộc tỉnh Quảng Ngãi. Cuộc du khảo với sự tham dự của đoàn Hương Đạo An Hải, đoàn Du Ca Đà Nẵng, và một số học sinh, cùng với ban chấp hành của THGG. Người trẻ Việt Nam luôn luôn muốn tìm hiểu và quê hương thân yêu của chính mình. Và THGG Đà Nẵng đã đáp ứng được nguyện vọng của họ. Hải đảo Lý Sơn phảng phất một không khí thanh bình không một vết tích chiến tranh. Trên hải đảo có dân số đông đúc này, người trẻ đã được nhìn thấy sự tiến bộ của dân ở đây. Họ đã được cơ giới hóa về mọi phương diện. Ở đây không có những căn nhà đổ sập, nhưng có những chiếc Honda bon bon trên đường, có cày máy... Tuy vậy, đời sống của người dân Cù lao này rất sung túc. Đến Cù Lao Rê người trẻ còn được chiêm ngưỡng hang Trâu sâu thăm thẳm. Sống nước róc rách đổ từ độ cao 100 mét xuống. Với chùa Hang và nhất là những hải

sân. Người dân ở đây rất hiếu khách. Cù Lao Rê mang đầy vẻ thơ mộng của một vùng quê Việt Nam. Sau một ngày du khảo trên hải đảo Lý Sơn, người trẻ đã được nhìn thấy tận mắt nếp sống của người dân Việt Nam. Cù Lao Rê là hiện thân của Việt Nam tương lai? Ước mong rằng THGG Đà Nẵng nói riêng và các người có hồn phận nói chung, sẽ luôn luôn tổ chức những cuộc du khảo, để người trẻ thành phố được nhận diện quê hương mình. Đề quên đi cái sa hoa vật chất của thành phố trong chiến tranh.
(Nguy Xuân Sơn)

xin các cô các thầy ở nha khảo thí làm việc cần thận

Mỗi lần mùa thi đến là các thí sinh lo phờ người ra, mất ăn mất ngủ, lo «gạo» ngày lẫn đêm. Sau khi «tên đề bằng hồ» ai nấy đều cảm thấy nhẹ nhõm. Cho đến ngày đi lãnh chứng chỉ về để cha mẹ vui lòng thì có cậu mới bật ngửa vì chứng chỉ viết trật hoặc thiếu nơi thi, ngày thi.. Tuy các chi tiết đó không quan trọng mấy, nhưng vẫn phải đi điều chỉnh lại. Nhiều người từ quê nhà phải lặn lội lên Sài Gòn bổ túc lại chứng chỉ, được hứa hẹn 15 ngày sau tới lấy. 15 ngày trôi qua. Lại «khẩn gói» đi lên Nha Khảo Thí và được chỉ dạy: «Chưa xong, chờ vài ngày nữa!» Như kẻ hèn này đây cho tới giờ phút này cũng chưa lấy được chứng chỉ tú tài phần II của mình mà ngày nộp đơn vào các phân khoa không còn xa mấy. Xin quý thầy cô, tội nghiệp đừng chúng đệ tử mà làm việc nhanh một tí. Và nhất là khi lập chứng chỉ đừng đề thiếu sót cho chúng con nhờ.

(Toàn Triều Ngô Quyền B4)

những bất công dành cho người cán sự

K H Á N H S O N T R Ì N H B Æ Y

họ từ đâu đến ?

Trung Tâm Quốc Gia Kỹ Thuật hàng năm đều có mở kỳ thi tuyển cho các cô cậu Tú Tài Một nhập học Ban Cán Sự Học trình là hai năm. Một tuần lễ học khoảng 40 giờ. Đôi khi họ phải học cả ngày chúa nhật lẫn ngày lễ để thanh toán chương trình từ ba năm dồn xuống còn hai năm. Sau năm thứ nhất hoặc thứ hai, sinh viên phải đi tập sự tại một xí nghiệp công hoặc tư, chính điểm phục trình tập sự sẽ quyết định phần lớn kết quả ra trường của sinh viên. Mỗi cuối năm, sinh viên phải qua một kỳ thi. Điểm ra trường sẽ là trung bình của hai năm cộng lại. Con số sinh viên tốt nghiệp thật khiêm nhường so với nhu cầu cán sự hiện tại. Vậy mà họ vẫn thất nghiệp, vẫn phải vào lính ngay sau khi tốt nghiệp.

một sự xếp hạng

Như trên đã nói khi thi nhập học sinh viên phải có bằng tú tài một,

ngày họ ra trường mảnh bằng cán sự được xếp hạng «*Tương Đương Tú Tài Phần Thứ Nhất*», nghĩa là họ có quyền dùng mảnh bằng đó để đi học khóa D.B.S.Q. Thủ Đức, nhưng không thể đi học trường Võ Bị Đà Lạt, không thể ghi danh vào các phân khoa đại học, không thể thi lên kỹ sư. Chỉ vì Tú Tài Một và hai năm làm sinh viên Trung Đẳng Trường Cao Đẳng Kỹ Thuật không được coi là «*Tương Đương Tú Tài Hai*»

Họ nghĩ gì ? Dĩ nhiên không phải lỗi của họ. Mà là ở những người đã đứng ra cải tổ không nghĩ đến «*bề sâu*» của sự việc. Chính Bộ Giáo Dục phải nhận lãnh trách nhiệm này. Nhưng hiện tại người cán sự chịu mọi thua thiệt. Biết nói cùng ai ? Điều cần nói chương trình Cán sự là chương trình Đại Học. Họ học, gần như là tương đương với kỹ sư chỉ khác một đẳng là áp dụng thực tế một vài khía cạnh. Một đẳng có phần điều hành tổng quát

Những hiểu biết «*chiều rộng*» của cán bộ chỉ huy.

sinh viên hay học sinh ?

Theo thể lệ hoãn dịch hiện hành, tất cả sinh viên muốn được hoãn dịch phải học Quân Sự Học Đường Tại T. H. L. Quang Trung vào dịp Hè. Và chỉ riêng sinh viên mới bị ràng buộc bởi qui chế này. Nhưng hãy thử xét trường hợp của sinh viên cán sự.

Những ngày đầu năm, sinh viên cán sự thuộc các trường Cao-Đẳng chỉ được hoãn dịch theo qui chế dành cho học sinh (Nghĩa là đến 31-9 hoặc 15-10). Việc này được áp dụng chung cho các «*thành phần thi tuyển có TÚ TÀI MỘT*» điển hình như sau :

— Cán sự (Trung Tâm Kỹ Thuật Phú-Thọ)

— Giáo sinh (Sư Phạm Quốc Gia, Long An...)

Trong khi đó Tất Cả Sinh Viên Các Phân Khoa Đại Học và Các Trường Cao Đẳng đều được hoãn dịch đến 31-12. Như vậy, Sinh Viên Trung Đẳng Không Phải Là Sinh Viên.

Những ngày cuối năm sinh viên cán sự thuộc các trường Cao Đẳng bắt buộc phải đi Quân Trường. Nghĩa là họ bị đồng hóa với sinh viên cao đẳng. Trong khi đó giáo sinh sư phạm không hề đi quân trường. Như vậy, không thể nào chấp nhận việc «*vừa làm học trò vừa làm sinh viên*» được. Họ không đòi hỏi được hưởng hoãn dịch như sinh viên và khỏi đi quân trường như giáo sinh. Nhưng họ chỉ mong được phân hạng dứt khoát. Hoặc là sinh viên-Hoặc là học sinh.

vấn đề đi làm

Không ai biết rằng chỉ với ba tháng ngắn ngủi (từ 31-9 đến 31-12)

người cán sự có thể thay đổi cả cuộc đời cả tương lai của họ. Vì rằng họ cần đi làm. Và nếu họ đi làm được 6 tháng họ có rất nhiều hy vọng được biệt phái.

Thông thường ngày tốt nghiệp là khoảng tháng 7. Như vậy nếu tính đến tháng 12 họ làm được 6 tháng. Không một ai chịu nhận một người chỉ có thể làm cho họ có 3 tháng rồi đi lính. Nhưng họ sẽ nhận nếu người cán sự có hoãn dịch trên 6 tháng. Một thời gian tương đối đủ để thạo việc. Đủ để có thể xin biệt phái.

Có lẽ nhiều người bảo sự biệt phái chỉ gây nên bất công. Tôi xin nói là giáo sinh (ra trường được gọi là giáo-học bổ túc), giáo sư được biệt phái. Mỗi người đều có một khả năng; một môi trường hoạt động riêng. Họ phải làm việc bằng sở học của họ và chính nơi đó, họ đã đóng góp vào sự kiến thiết quốc gia. Xây dựng một thể hệ mới. Trẻ và lành mạnh.

Người cán sự cũng vậy. Họ cũng như các kỹ sư. Họ được huấn luyện để trở thành người chuyên viên, người thợ, môi trường hoạt động của họ là các xí nghiệp. Không cần sung không phải là họ trốn tránh nhiệm vụ công dân. Giống như trường hợp Biệt đoàn Trừ Bị. Mà chính tại các xí nghiệp họ đã nỗ lực làm việc, nỗ lực tăng gia sản xuất. Một trong những mục tiêu chính của chính phủ là phát triển kinh tế để tiến tới tự túc tự cường. Như vậy không thể coi là họ đứng bên lề cuộc chiến đấu của dân tộc được.

Ngày 25-7-1971, ngõ lời trong buổi lễ phát văn bằng tốt nghiệp cho các Tân Khoa Trung Tâm Kỹ Thuật Phú Thọ, trong số đó có khoảng 150 cán sự, ông Tổng Trưởng Giáo Dục Ngô Khắc Tỉnh đã nói đến vai trò cần thiết của cán bộ chỉ huy trung gian (cán sự) trong công cuộc phát triển kinh tế nước nhà. Và sự quan tâm đặc biệt của chính phủ qua việc mở

(Xem tiếp trang 61)

trên bực gỗ

tuyết hoa

(*Sư Phạm Sài Gòn*)

thầy giáo làng

Tôi nghĩ học đã hơn tháng rồi, sân trường Sư Phạm giờ này chắc vắng vẻ lắm, mấy chú ve sầu tha hồ mà hòa nhạc. Mấy cây phượng ngày gần nghĩ học hoa nở đỏ chói, giờ chắc rụng phủ đầy trên lối đi, chẳng biết còn bác phu nào ở đó để quét dọn không nữa. Thế là tôi học ở đây đã một năm qua, học làm cô giáo. Anh tôi bảo rằng: « Tao cá là học trò nó chẳng sợ mấy đâu, để năm tới mấy đi dạy tao chống mắt lên tao coi, cô giáo gì còn con nít quá! » Tôi trả lời « Em chẳng cần chẳng sợ em, chúng kính mến em là đủ rồi » Anh bảo: « Có làm rồi cô ơi! Dạy học trò tiểu học mà chúng không sợ là cô không dạy được. » Cô giáo tiểu học — thầy giáo làng — những dư âm buồn, lên nào anh tôi không mặc cảm. Anh về làm hiệu trưởng tại một trường tiểu học ở làng Thạnh Quới đã ba năm rồi, anh cất một căn nhà cạnh nhà bác lao công, tự nấu ăn và giặt giũ lấy, nhiều khi đến thăm anh trong căn nhà hoang tàn vắng vẻ, tôi thương làm sao. Nghĩ đến những đêm anh bị cầm bắt ngờ, hay những lúc quá chén với bè bạn, về nằm một mình trong căn nhà vắng không ai săn sóc, tôi nói « Anh ba lo cưới vợ đi, em làm mai cho » Anh bảo

« Anh là thầy giáo làng, ai mà thêm vào ». Tại sao những người như anh lại nhiều mặc cảm hở anh ?

Tôi nhớ trong đêm lửa trại Chí Linh, buổi họp mặt đang tưng bừng vui vẻ thì ở góc sân tiếng một nhóm nam giáo sinh ồn ào cất lên: « Anh kể em nghe tiền lương anh mười « xin » tiền cơm rồi chỉ còn có ba ghim, tiền cà phê thuốc lá hết hai ghim, tính đi tính lại, chỉ còn có một « xin »... Còn bao nhiêu anh đưa hết cho em để em trang điểm và em đánh bài. Anh là thầy giáo làng đâu dám mộng cùng em. » giọng hát trầm xuống kéo dài ra rồi dứt hẳn giữa đêm tối bao la trùng điệp của rừng núi Chí Linh. Mọi người bỗng dưng im lặng, cúi đầu xuống thân phận mình. Tôi tra nước mắt, tôi nghĩ đến tôi, nghĩ đến anh tôi, nghĩ đến cái tập đoàn rộng rãi gọi là « giáo sinh sư phạm ». Tôi muốn đứng lên nói với các bạn rằng: « Sao các bạn không hãnh diện với chức phận thầy giáo tiểu học, thầy giáo làng, vì tiểu học là nền tảng chính của giáo dục, vì các bạn là những người thực sự hy sinh với cái địa vị thấp kém, tiền lương ít ỏi sống hăm hiu, và có khi chôn vùi cả đời

mình nơi một làng quê hiu quạnh âm thầm dạy dỗ những đứa trẻ chân lấm tay bùn ».

Tôi nhớ chiều thứ bảy nọ, sau một hồi chuông dài báo hiệu giờ chơi, tôi uể oải rời lớp học ra hành lang hóng mát, tôi không ngờ nhỏ Bạch Tuyết đã đứng sẵn nơi ấy đợi tôi. Tôi hỏi: « Hôm nay bên khoa học, không học à? ». Vừa xong giờ thực tập tao qua đây. Rồi Tuyết trầm ngâm đứng ngắm các bạn tôi trong bộ đồng phục trắng, mang băng tên xanh nơi ngực áo, đang túm năm tụm ba chuyện trò trên những băng đá đặt dưới gốc mấy cây điệp to. Chừng như Tuyết có chuyện gì suy nghĩ nên tôi chưa vội lên tiếng khua động bầu không khí xung quanh. Trường khoa học của Tuyết và sư phạm của tôi ở sát bên nhau, sau những giờ học Tuyết hay vào trường tìm tôi. Có khi sau vài câu trao đổi hai đứa chẳng còn chuyện gì để nói, chúng tôi đứng im lặng bên nhau nhìn những hàng hoa sứ, những dãy anh đào rồi chia tay, tình bạn của chúng tôi còn quá đầy sau bảy năm trời bên nhau dưới mái trường trung học. Tuyết buồn buồn

nhìn tôi: « Tao không hiểu sao mấy lại chọn sư phạm, lại xin phục vụ ở tỉnh Long Khánh, tao nghe có tịch thu vũ khí ở đó hoài » Tôi cúi đầu im lặng, phải giải thích thế nào với mấy đây Tuyết khi mỗi người một gia cảnh? Nhà tôi nghèo, tôi lại là con chim đầu đàn của ba má, tôi muốn ra đời sớm để nuôi các em. Ngành sư phạm tuy không nhiều tiền, nhưng chắc chắn là khi ra khỏi trường tôi có việc làm, tiện tặn cũng giúp đỡ được ba má. Và lại tôi thực tình thương lũ trẻ. Mỗi lần đứng trước hàng chục đôi mắt ngậy thơ, tròn đen lay láy, lòng tôi xúc động lạ, tôi muốn gây cho chúng một tinh thần hăng say học hỏi để vượt hoàn cảnh hiện tại. Tôi muốn dạy các em hát rằng: « Ta nghèo, ta ráng, ráng phải chăm, sau này ta khá, khá nhờ công chăm chỉ nhiều ».

Riêng tôi, chọn sư phạm tôi chỉ mơ một giấc mơ bé nhỏ như nhà thơ Trữ Vũ:

*« Giấc mơ bé nhỏ vô cùng,
một gian nhà lá ba vòng khoai lang.
Thế thôi mà lay mười phương,
Hai mươi năm lẻ chưa tròn giấc mơ. »*

ĐÃ PHÁT HÀNH TOÀN QUỐC TÌNH YÊU, ĐỊA NGỤC

Truyện dài: NGUYỄN THỊ HOÀNG

NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG — xuất bản

dưới bàn học tùng thư

giã từ một chỗ ngồi

Ngoài sân trường nắng đã tắt hẳn, sắp sửa hết một buổi chiều... nhưng thầy vẫn đứng đây không phải trên bục gỗ cũ, mà hình như thầy muốn gần học trò hơn mọi ngày, hôm nay chẳng là buổi học cuối cùng của chúng con với thầy hay sao...

Chúng con chắc hẳn không ai quên được lời thầy khuyên nhủ trong ngày này, thật là một chiều đáng ghi nhớ, phải không các bạn? Thầy vẫn đứng đó với động tác thật quen thuộc (một tay khoanh lại, một tay đưa lên cằm) thầy nói, chỉ nghe âm thanh thật thâm tình của thầy vang lên từ tốn và con nghe thương mến thầy thực nhiều, con làm sao quên được lời thầy ngày hôm ấy... thầy vạch rõ con đường chúng con sẽ bước đến sau khi thi rớt hay đỗ... thầy vừa chỉ bảo vừa khuyên nhủ. Chúng con nghe thật mê say, lớp học không một tiếng động. Chúng con cảm động quá sức, con đã thấy nước mắt viền quanh mi các chị bạn. Lời thầy đã chấm dứt, sao con nghe chừng như còn vang vọng đâu đây, lớp học vẫn im lặng... Và như tỉnh mộng. Cờ tiếng thở dài rất nhẹ, những tiếng nói òa vỡ ra cùng lúc phá tan không khí lặng lẽ của ngôi trường vào mùa hè.

Chúng con tuy đã học năm cuối của trung học nhưng vẫn còn ngu dại chẳng ai biết nói gì hơn với lời chân tình của thầy... Ôi, một kỷ niệm thật khó quên, con nghĩ, đối với thầy và với chúng con, vì sau đó thầy không còn dạy trường này và chúng con thì đã bắt đầu rời xa trung học mất rồi, « phải thế không »? Thưa thầy. « Phải thế không » thầy vẫn hay hỏi như vậy sau mỗi câu giảng và từ lúc học thầy con bỗng dưng hay nhắc đến câu ấy, tại con ảnh hưởng thầy đấy! Thưa thầy, thú thật rằng từ năm bước lên bậc trung học con chưa hề kính trọng và thương mến một vị thầy nào đến như vậy, thầy tin nhé. Con cũng không hiểu tại sao chúng con, riêng con và những bạn con, lại kính, vừa kính vừa mến thầy nữa. Đối với những thầy cô khác chúng con cũng thương mến không ít, nhưng riêng với thầy chúng con kính nể nhiều hơn, chắc như vậy!...

Con nhớ những buổi đầu tiên học môn Triết, chúng con cảm thấy không « thương » được môn ấy chút nào và thầy, thầy cũng lạ nữa... thầy có nét đặc biệt hơn những thầy cô khác. Con nhớ hôm đầu tiên thầy giảng Luận lý học, thầy đang nghĩ đến một

câu nói của triết gia nào đó. Thầy đưa ngón tay trở lên trán, và chúng con ở dưới bàn học cũng xoay lại với nhau, đưa ngón tay lên trán ra vẻ suy nghĩ, để cười với nhau. Rồi mỗi khi chấm dứt câu giảng thầy vẫn hay hỏi lặp đi lặp lại « thông cảm chứ! » Chúng con thì cứ như những con khỉ hay bắt chước. Thế là ra chơi chúng con có dịp « kháo » nhau về thầy, « Ê mày! Mắt thầy sáng như sao, thầy nhìn khiến mình phải kính trọng... tao sợ ông này », « thầy có râu quai hàm đẹp quá, tao thích ghê... », hay là « Thư ơi! thông cảm chứ » một đứa lại bảo « để tao suy nghĩ đã » và đưa ngón tay trở lên trán, hỏi « phải thế không? »...

Đúng là học trò thế nên chúng con nghĩ rằng thầy cũng không nỡ trách mắng chúng con vì những câu nói vô ý thức đó, phải không!? thưa thầy. Lại những hôm làm luận đề góp cho thầy chấm điểm thi đệ II lục cá nguyệt, thầy đã bảo « các anh chị cứ góp mỗi người càng nhiều bài càng tốt, tôi chấm nhiều hơn một chút... » làm chúng con cảm động vì thấy thầy phải làm việc luôn cả giờ ra chơi... mà thầy vẫn vậy, bao giờ thầy cũng ở lớp trong giờ chơi vì thế chúng con có dịp hỏi bài để hiểu hơn. Nhưng con cảm động nhất vẫn là một chị bạn của con. Chị bảo rằng : « tao góp luận cho thầy, thay nhận lấy và nói « chị có viết chữ đẹp hơn nhé, bài trước chị làm hơi kém... » Sao thầy nhớ chữ nên nhìn ra tao » rồi chị cười thật tươi.

Con lại nhớ những năm học đệ Nhị ở lại buổi trưa, chúng con chạy giỡn ngoài hành lang rồi còn ca hát ăn uống trong lớp... cười ròn rã, đến khi nhìn thấy thầy nằm ngủ ở lớp

bên cạnh với khăn tay che mặt... Ngôi trường, lớp học và học trò có lẽ đã dính liền với thầy trong những lúc đó phải không thầy.

Những hôm gần Tết hay tin thầy phải bệnh chúng con không biết phải làm sao đến thăm thầy và lo lắng hết sức. Con nhớ thầy Lý hóa trong lúc trách mắng chúng con đã nói « ... Cảm viên phấn trắng lên là biết bạc bẽo rồi, vậy mà tôi gắng dạy các anh chị lại không làm bài » Còn với thầy, trong những lúc phải bệnh như thế thầy có nghĩ rằng « cảm viên phấn trắng đã thấy bạc bẽo » rồi chăng?

Giờ con không còn ở bậc trung học, để nghe những lời chỉ dạy từng ly từng tí của thầy có thân mến, ở đây con không phải bị trách mắng vì không học bài làm bài, gần đến ngày thi không ai dặn dò sau trước, không ai đọc bài cho chép sau khi giảng và nơi này con không được sống trong không khí thân tình của lớp học nhỏ bé ngày nào mà nhớ hoài, viết mãi không bao giờ hết cả, chữ đã vào hê, mà cũng vào mùa thi nhắc con nhớ đến cái buổi chiều hôm ấy có tiếng còi xe lửa rít lên từng hồi dài như tiễn biệt thầy, trò. Lời thầy nhắn nhủ chấm dứt cũng vừa đúng giây phút còi tàu cất tiếng tạm biệt, thầy nhỉ! giờ phút đó sao buồn muốn khóc...

In tại nhà in
NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG
38, Phạm ngũ Lão, Sài Gòn
giá bán

Một số 40đ.
Ba tháng 480đ.
Một năm 1920đ.

TỔNG PHÁT HÀNH ĐỒNG NAI
270, Đ. Thám, Sài Gòn

Bây giờ là thời gian của thu, hạ giao mùa. Bầu trời xanh biếc với những cụm mây trắng nõn mọi ngày biến mất, thay vào đó là vòm trời thấp nặng những đám mây nghi ngút hơi nước, gió lùa xào xạc đám lá cây trong vườn. Rồi đến chiều, cơn mưa đổ xuống tuy không lớn lắm nhưng kéo dài mãi đến sáng hôm sau và buổi tối hơi lạnh lạnh. Chiều nay là buổi chiều thứ ba của khoảng thời gian giao mùa ấy, mặt trời trốn sau những tầng mây xám đục khiến bóng tối về sớm hơn mọi ngày. Căn phòng mờ tối làm em hơi sợ, với lấy chiếc áo len khoác vào người, em bước đến bên bàn học đây tung 2 cánh cửa sổ, ánh sáng bên ngoài ủa vào nhợt nhạt. Tì tay lên song cửa, em nhìn ra khoảng vườn cây lứt thướt dưới cơn mưa. Bên gốc cây cau vỏ màu trắng xám, một khóm hoa ngả nghiêng theo chiều gió, những chùm hoa màu tím yếu ớt không chịu nổi cơn mưa dai dẳng, rụng tơi tả từng cánh nằm lẫn lộn với những chiếc lá úa. Màu hoa tím nhắc em nhớ đến

khóm hoa trồng làm cảnh trước văn phòng trường em. Hoa ấy cũng có màu tím đẹp và dịu dàng buồn, cả lá lẫn cành đều mang màu tím sẫm. Mùa đông đến, từng chùm hoa tím nở trên mỗi đầu cành cùng với những chiếc lá non sạch bóng vì nước mưa. Nhớ lại mùa đông trước em hay rủ Nhận, bạn em đi học sớm để lén hái hoa vào lớp cắm nơi bàn học của 2 đứa. Cho đến bây giờ em cũng chưa rõ mình thích nhất mùa nào, mùa nào với em cũng có những điểm đáng yêu. Mùa đông, những cơn gió mạnh làm vườn hoa em tơi tả, những cơn mưa dầm khiến ngõ vào nhà em lầy lội nhưng bù lại nó cũng mang đến cho em với Nhận nhiều điều thú vị ghê lắm cơ. Bây giờ cơn mưa đầu thu gợi nhớ mùa đông cũ, và em nghe lòng mình rung động trong nỗi nhớ tiếc nhẹ nhẹ. Nhớ lại. Mùa đông, hàng phượng quanh sân trường em xanh mượt màu lá non, thậm chí sân trường tốt tươi trải dài thành một tấm khăn khổng lồ xanh dịu mắt. Mùa đông, những cây hoa trồng trước văn

phòng với từng cành hoa vươn cao tím ngắt gợi nhớ đến trang sách ép hoa tỏa mùi hương ấm nồng ngây ngất. Mùa đông, những buổi học ấm cúng, cửa kính đóng chặt ngăn tiếng mưa rào rào bên ngoài, đèn bật sáng và tiếng cô giáo giảng bài trầm ấm vang trong lớp học thơm mùi băng phiến tỏa từ những chiếc áo len Mùa đông, giờ ra chơi em với Nhận đứng trên lầu cao nhìn dãy Trường sơn mờ mịt dưới mưa, đỉnh núi cao lấp sau tầng mây xám : gói đậu phụng da cá trong tay và câu chuyện đậm đà giữa hai đứa kéo dài không dứt. Và nhất là mùa đông, những buổi học được nghỉ bất ngờ em với Nhận không vội về nhà. Hai đứa khoác áo mưa trắng, một tay em xách cặp, một tay cầm cây dù đen che cho cả hai, Nhận đi bên cạnh choàng tay lên tay em, hai mái tóc nép vào nhau dưới « mái nhà đen » vừa che kín. Cứ thế, từ lớp học băng qua bãi cỏ dập dềnh trong nước mưa, những ngọn cỏ nõn nà ngậm trong làn nước trong vắt và bước chân bọn em cố bước nhẹ nhẹ. Rồi hai đứa đi qua công viên, đi dưới hàng phượng cao dọc con đường PBC thấp trũng bấy giờ đã biến thành một giòng sông nhỏ. Sau khi vào một tiệm bánh kẹo trong cặp bọn em có thêm gói bánh ngọt và túi kẹo to tướng, (những viên kẹo tròn tròn giống trứng chim bồ câu chưa ăn đã đoán thấy nhân bù bù sau lớp đường ngọt). Đi hết con đường Q.T. hai đứa ra khỏi thành phố bước lên chiếc cầu 20 nhịp bắc ngang dòng sông rộng loang loáng nước mưa. Trên cầu vắng người, em với Nhận đi chậm chậm, « mái nhà đen » nghiêng nghiêng bên thành cầu, guốc gỗ nhẹ trên nền ciment sạch bóng, nhìn về

phía tây, cầu Trường Xuân dành riêng cho xe lửa ngày xưa bây giờ đứng chờ vờ như ngậm ngùi hồi tưởng những chuyến tàu của một thuở yên bình nào xa xôi đó. Qua khỏi cầu, một ngọn đồi nhỏ hiện ra, hai đứa lần theo con dốc trơn trượt dẫn lên chùa. Mưa vẫn bay nhẹ, để nguyên cả áo mưa em kéo Nhận ngồi xuống bậc thềm cao nhất trước sân chùa và bắt đầu « chiếu cố » đến gói bánh kẹo thơm ngon, vừa ăn vừa ngắm dòng sông trường mình như chạy trốn cơn mưa lúc này ào ạt trên sông. Hai bên bờ bãi mịt mù mưa trắng xóa. Xuyên qua những khóm cây xanh thắm, một ngọn đồi nhòa nhạt xa xăm rặng thông rủ rủ cúi đầu trầm mặc... Cảnh vật đẹp như tranh dưới cơn mưa đông lứt thướt chung quanh làm ấm cúng thêm cho em với Nhận dưới « mái nhà » nhỏ bé. Gói bánh hết dần, câu chuyện chưa dứt nhưng trời đã gần chiều. Cuối cùng bọn em đành đứng lên, giã từ bậc thềm cao, giã từ ngôi chùa im vắng, hai đứa trở về. Đi qua thành phố đến một khúc quanh, chúng em chia tay. Em đứng nhìn theo Nhận che chiếc cặp da trên đầu, nhảy ba bước một vào nhà. Khi bóng Nhận khuất sau cánh cửa xanh, em quay về một mình. Chiếc dù rộng hơn và trái tim em vang lên từng nhịp đập êm êm, dâng cao niềm vui vừa bất gặp.

Tiếng một cánh cửa bị gió đập mạnh vào tường làm em bàng hoàng với cơn mộng mị bị cắt đứt. Đưa mắt nhìn tấm lịch rồi em nhâm tính, còn những giờ một tháng nữa em mới đi học. Trường em nghỉ hè nhiều thế đấy. Chưa bao giờ em lại mong cho chóng đến ngày tựu trường như thế này. Tựu trường và tiếp đến mùa đông, mùa đông êm đềm bắt đầu một xâu chuỗi kỷ niệm thật đáng yêu của em và Nhận, « giọt nắng trong tim » của em. Ô ! Nhận ơi, sao mà lâu đến ngày chúng mình đi học thế này?...

duyên anh

Vội đó, bỗng nhiên mà họ lớn
Tuổi hai mươi đến có ai ngờ
Một hôm trận gió tình yêu lại
Đúng ngàn trong vài áo tiêu thơ
HUY CẬN

tám

Tôi yêu những buổi chiều chung quanh một ngôi trường con gái. Buổi chiều vàng của niên thiếu, buổi chiều mà thi sĩ Xuân Tâm đòi đòi hai mai lấy một chiều. Tôi không biết buổi chiều của Xuân Tâm rục rờ chừng nào. Nghe ông bảo :

*Thấy chiều hơn hở tôi ra đón
Như đưa trẻ con thấy mẹ về
Chiều về chiều đẹp chiều mon tron
Chiều ru êm ái khúc lòng tê
Tôi đòi hai mai lấy một chiều
Đề tìm trong đó ít lời yêu
Ban ngày sáng quá ban đêm tối
Tôi sợ không mơ tưởng được nhiều*

Buổi chiều chỉ đẹp khi nhuộm vàng nắng yêu. Nghĩa là khi ta đón đợi người yêu vào những buổi chiều. Em đến thăm anh một chiều mưa mới thơ mộng. Chứ, một sáng mưa là vất đi. Cho nên, thi ca và âm nhạc của ta rất nhiều buổi chiều. Lạ phát buổi chiều. Một nghìn bản nhạc thì có tới chín trăm chín mươi chín bản vương vấn nắng chiều. Chiều ơi, chiều nay, chiều đi, chiều rơi, chiều bay, chiều tà, chiều buồn, chiều vàng, chiều tím, chiều xưa... Văn văn... Với tôi, buổi chiều lý tưởng chỉ là buổi chiều Xuân Tâm, buổi

chiều tôi đứng thộn mặt để tìm trong đó ít lời yêu. Cái buổi chiều mơ tưởng nhiều nhất là buổi chiều của cậu trai vừa lớn tha thẩn chung quanh ngôi trường con gái. Tôi yêu những buổi chiều đó. Hàng cây, bờ cỏ, bức tường, con đường, vệt nắng đều dễ thương lạ lùng.

Ngôi trường người yêu của tôi đang ngồi mơ mộng tình yêu là trường Gia Long, Nàng học nhờ trường. Trưng Vương di cư học chiều. Gia Long học sáng. Giá thuê vừa lớn của tôi, trường Trưng Vương nằm trên con đường nhỏ bé, yên lặng Nguyễn Bình Khiêm như bây giờ, thì ngay cả cái chuông khỉ sờ thú cũng dễ yêu.

Tôi sẽ mua bánh mì, lên vào sờ thú, kiếm một gốc cây nào sạch sẽ, trái báo ra nằm. Vừa nhìn trời xanh trên ngọn cây cao vừa gặm bánh mì để tưởng nhớ người yêu. Tôi cho như thế là nhất. Ngủ một giấc dài, thức dậy lang thang đi chọc khỉ, chòng gấu, đùa voi, bôn cạp... Nếu cổng trường chưa mở cho đàn bướm trắng bay tản mạn khắp lối về thì tôi còn có thể mua ngô rang, đứng trên cầu mơ, thả từng hạt như bầy cá đuối. Ở trong sờ thú, tôi sẽ khắc thơ Sang Độc lên thân cây. Nghĩa là hoa, lá, cành bách thảo sẽ bị sang độc hết. Bằng thơ của thi sĩ Trương Chi. Tôi sẽ diễn tả một người đi tìm tình yêu qua hang hùm, miệng cạp. Tôi sẽ... Rất tiếc, bây giờ, Trưng Vương chỉ là tầm gửi trên Gia Long, chỉ là tu hú.. học nhờ trường. Hạnh phúc tuyệt vời cho những cậu trai vừa lớn hôm nay có một ngôi trường con gái nằm ở cuối con đường bình yên nhìn sang một khu rừng ái ân tưởng tượng. Một giờ « ọc ma năng » sẽ là ngàn giờ thần tiên. Bước chân trên lớp lá khô, ngoái lại nhìn đôi mắt nai của người yêu sẽ thấy mùa thu Lưu Trọng Lư hiển hiện. Nhưng hạnh phúc đó đã bị phá tan bởi tiếng động cơ Honda, Yamaha, Suzuki... Cậu trai vừa lớn hôm nay thích ồn ào. Cậu gỡ ống hãm thanh, lạng xe qua những ngôi trường con gái. Tiếng nổ nhưc tai tình yêu. Lối biểu diễn xe dọa cán tình yêu. Và tình yêu trốn chạy. Những buổi chiều ở quanh trường con gái hôm nay không đẹp, không phải là chiều vàng như những buổi chiều ở quanh trường con gái hôm xưa, thuở tôi vừa lớn.

Thuở tôi vừa lớn, vùng tình yêu không có tiếng động của xe gắn máy. Tôi đi qua đó nhiều lần, lần nào cũng là lần đầu rung động, ngượng ngùng, bẽn lẽn cơ hồ một cô gái đoan trang đi qua một đám đông trai trẻ. Hồi gốc cây me già ngã tư Phan Thanh Giản — Bà Huyện Thanh Quan ! Còn nhớ cậu trai mười bảy năm trước ? Chúng tôi là người tình không chân dung của hàng ngàn học trò con gái. Chúng tôi yêu bất cứ cô nào dù chẳng cô nào yêu chúng tôi. Chúng tôi đuổi theo những tà áo, những màu áo. Yêu thầm lặng. Yêu chàng dám tỏ tình. Mà vẫn tưởng mình bị ruồng rẫy, phụ bạc. Hồi các cô học trò H.H., người tình có chân dung của hàng trăm người tình không chân dung. Lúc này, cô đã con bé, con bông. Cô chả bao giờ biết, yêu cô, có thằng bị bệnh thương hàn chết mất xác. Thằng này là bạn tôi. Khi hai ngón tay nó đưa lên bắt chuẩn chuẩn, tâm hồn nó sáng suốt vô cùng. Nó giảng

gửi một câu đe dọa, hăm hù: Đứa nào yêu em H.H. của ông, ông sẽ giết.

Cô H.H. học trò Trưng Vương năm xưa, cô còn nhớ buổi chiều mưa toi tã? Làm sao cô nhớ nổi! Thăng bạn tôi đạp xe theo cô. Đầu không mũ. Minh không áo mưa. Nó xông pha vào mưa gió chỉ để theo cô. Và nó nhuộm bệnh thương hàn, chết vì cô. Ôi, thăng bạn tôi si tình gấp ngàn lần Đoàn Dự. Hàng trăm thăng khác sỗ mũi, nhức đầu, cảm cúm, cũng vì cô. Khối thăng bỏ học, sau này trở thành họa sĩ, thi sĩ, văn sĩ, cũng vì cô. Tôi đã cảm khái nhiều quá về những buổi chiều chung quanh một ngôi trường con gái năm xưa.

Bây giờ, tôi đang đứng trong buổi chiều đó, dưới một gốc cây me già. Nắng vàng rực rỡ. Với tôi, nắng chiều không hề vàng úa trong vùng tình yêu. Cách xa tôi hai chục gốc cây, Nhân cũng đứng dưới gốc cây me già. Nó ghếch chân lên thân cây, tay chống cằm ra chiều tư lự. Cách xa Nhân khoảng gần là Quỳnh. Còn biết bao nhiêu cậu trai khác nữa. Họ cùng tâm trạng của chúng tôi. Tôi móc túi, lôi cái *thời khóa biểu tình yêu* ra lầm nhảm đọc: «Thứ hai, Hình học, Đại số, Quốc văn và Quốc văn...» Thứ hai, hôm nay là thứ hai. Chiều nay là chiều thứ hai. Người yêu của tôi sau khi chán nản vòng tròn, phân giác, bán kính, bình phương, pa ra bôn, đơn thức, đa thức, phương trình bậc hai lại đang chán nản cái chỉ làm trai của ông già Nguyễn Công Trứ. Bởi vì nàng biết tôi đợi nàng về học bên ngoài cổng trường. Thơ văn Nguyễn Công Trứ trác tuyệt cách mấy cũng vất đi so với bài thơ nặng khuyh hướng Sang Độc mà nàng sắp nhận được và sẽ lên lên đọc. Tôi ước ao ông via của nàng kiểm soát gặt gao. Và nàng đem thơ của tôi vào cầu tiêu, học thuộc lòng rồi xé vụn, giặt nước để nước mang thơ Sang Độc xuống cống, trôi ra sông, ra biển và từ biển, thơ Sang Độc sẽ mưa về nguồn. Thơ trôi ra biển, biển mưa về nguồn!

Đạo này, sinh hoạt của chúng tôi bị xáo trộn bởi tình yêu. Ăn cơm trưa xong, ngủ một giấc dài, Nhân, Quỳnh và tôi thức dậy, tắm tấp và xuống phố. Chúng tôi cuộc bộ dọc phố Bonard, xuyên qua chợ Bến Thành, qua cửa nhà ga xe lửa, quẹo tay phải, đếm đủ cột đèn đường Trương Công Định, xuyên qua vườn Tao Đàn, meo vĩa hè số chẵn đường Đoàn Thị Điểm. Đến ngã tư Phan Thanh Giản, mỗi đứa chọn một gốc cây mà đứng đờn. Tôi có hai đệ tử tình yêu: Nhân và Quỳnh. Hai thăng theo tôi để học tập yêu đương. Học yêu còn vất vả hơn học võ. Nhiều hôm chúng tôi bị con nhà Niệm chơi xỏ, vắn đồng hồ báo thức chậm lại hai tiếng. Lúc chuông reo, chúng tôi thức dậy, tưởng còn sớm, cứ thông thả như cậu Thu đi ở giữa đường gặp cậu Xuân gạ đánh kháng ấy. Chừng ngó đồng hồ chợ Bến Thành mới choáng váng. Thế là chạy. Chạy toát mồ hôi. Tôi trường, trường đã vắng hoe, người yêu của tôi về mất rồi. Hôm sau, nàng gửi một bức thư trách móc và tiếc rẻ đêm ấy ngủ thiếu mơ mộng vì không được đọc thơ Sang Độc của thi sĩ Trương Chi! Tôi dám tự hào rằng, mười bảy năm trước, nếu người ta gửi tôi đi dự giải cuộc bộ hay chạy việt dã ở Thế Vận Hội, tôi sẽ

phá kỷ lục thế giới. Không một giải nào vinh quang bằng giải thưởng của tình yêu. Không một giải nào hấp dẫn bằng giải thưởng của tình yêu. Tôi đã đi nhanh, chạy chậm vì tình yêu, vì một lá thư của người yêu. Nhưng lại rưng rưng với việc làm, nơi làm lương hậu cho một gã thất nghiệp.

Em đang học giờ cuối cùng. Em chẳng học được gì cả. Tuần trước, tôi tặng em bài thơ mà dưới tên Trương Chi còn mở ngoặc đơn ghi thêm *trong bút nhóm Sang Độc* rồi khép ngoặc. Bài thơ này có hai câu coi như... sấm ký:

Năm nay em sẽ trượt

Vì mãi chuyện yêu đương

Tôi tin tưởng người yêu của tôi đang viết tên tôi kín các trang vở nháp. Bỗng nhiên, hồn thơ Sang Độc lai láng, tôi phải nuốt nước bọt ừng ực cho hồn thơ khỏi dâng lên. May mắn thay, vào đúng lúc hồn thơ Sang Độc có thể quật ngã tôi thì chuông trường reo. Chung quanh tôi, những người bằng tuổi tôi vội vàng đổi các thế đứng. Khuôn mặt họ hớn hờ. Chắc trái tim họ đang reo vui. Nhiều cậu rút thuốc lá, bật diêm, hít hà hương khói một cách ngược ngáp. Nhiều cậu đi đi, lại lại, mặt cúi xuống nhìn giầy. Những đôi mắt, ôi những đôi mắt của những chàng trai vừa lớn đi tìm tình yêu, sao mà quyến rũ thế! Tình yêu chỉ thơ mộng và chân thành trong những đôi mắt ấy. Cổng trường đã mở rộng. Đàn bướm chưa ủa ra. Nhân bước nhanh tới chỗ tôi.

— « Ông » ơi, tôi chờ ông ở đâu ?

— Mày về à ?

— Chứ tôi biết đón ai? Một tháng liền đợi tình yêu dưới gốc cây hoài sao? « Ông » dạy bí quyết đi!

— Mày phải kiên nhẫn.

— Kiên nhẫn một tháng rồi. Tôi sợ bị « ông » Niệm cười thối mũi.

— Mày đã « chấm » em nào chưa ?

— Rồi.

— Đẹp không ?

— Nhìn ra thì đẹp, lại gần mới hay em bị rồ!

— Thì kiếm em khác và theo em về tận nhà.

Quỳnh cũng đã chạy đến. Nó hỏi tôi:

— Minh sẽ nói thế nào để em biết mình yêu em ?

Tôi dạy nó:

— Như mày làm bài luận ấy. Mở bài là *thờ*, *Thờ* hoài. Thân bài liếc là cười. Và kết luận là đưa vào tay em một lá thư.

(Còn tiếp)

TRONG NỖI NHỚ MONG

M Á Y H A

Không gian bây giờ của buổi chiều mùa thu thật êm đềm. Em vẫn thích dựa người vào băng đá mát lạnh và ngược mắt ngắm mây tím bay êm đềm qua vương sân bé nhỏ. Tiếng hát Thái Thanh vút cao vọng ra từ phòng khách, tuyệt vời... Chiều nay sương khói lên khơi, thùy dương rủ bóng toi bời, làn mây hồng pha ráng trời, sóng Đà giang thuyền neo xứ người, thuyền ơi viễn xứ xa xôi, một lần qua giặt bến lau thưa, hò ơi, giọng hát tiếng cười... Không gian êm đềm quên hết tru phiến. Đời sống, chao ơi, giá cứ hoài êm ả như buổi chiều hôm nay, hẳn niềm hạnh phúc rất ái yêu, rất nồng nàn hương tỏa. Em thích ngắm những nụ mười giờ khép cánh, tàn tạ sắc hương, lá cỏ nằm ngả yên, lóng lánh một chút nắng nhàn nhạt của buổi chiều. Và lá bay tan tác cả một trời yên vắng. Để nhớ đến bạn bè. Đến trường học, đến thầy cô khôn xiết. Nỗi nhớ mong đó, em đã hình dung được kết hợp bằng những tình thể của thương yêu. Những tình thể yêu mến cả một đời. Vẫn ngoan hiền trong ngần tim hồng bé nhỏ. Một đời.

Đời sống, giá chỉ mãi mãi là tình khiết những tà áo trắng trinh nguyên, là mắt biếc, môi hồng, là những nụ Thề Quỳnh đỏ thắm yêu thương, hẳn sẽ rất êm ái, rất nồng nàn hương mến Mây sẽ xanh mát, đắm đắm hy vọng, ngày ngất nụ hồng hy vọng những buổi chiều thu êm ả, thuyền rẽ sóng trên giòng sông quê hương xa cũ. hát đêm êm trong một ca khúc xa xưa, ánh mắt biếc ngời mộng mơ như những cánh đồng ruộng nước xanh đến tận chân trời trong tiếng sáo diều vi vu. Em vẫn thích hát thật nhẹ bài thuyền vãn xứ của Phạm Duy, hát để nghe hồn nỗi nhớ quê hương đắm thắm, để nghe nhớ ngày lìa xa quê cũ. Mắt mờ sương nhìn mãi sau khung cửa phi cơ rộng lớn những xanh mát ngọt ngào hương lúa.

Đời sống, giá cứ mãi êm đềm như buổi chiều hôm nay, hẳn niềm vui sẽ đời đời ngọt ngào, hẳn thương yêu sẽ rộn rã vô cùng từ hàng lilas trắng muốt như tâm hồn ngời rạng thánh thiện, trắng trong. Sẽ chẳng còn mắt đôi theo một hình bóng mờ xa, lặng lẽ hai hàng nước mắt thấm ướt mi, nghe hồn với với nhớ mong hạnh phúc, đơn sơ, giản dị vô cùng.. Em không nghe mùa thu, lá thu rơi xào xạc. Con nai vàng ngơ ngác. Đạp trên lá vàng khô... Quên hết muộn phiền. Ôi nỗi nhớ thương như nụ glaiuol đời đời thắm đỏ trong chiếc độc bình cổ xưa. Chẳng vương ưu tư. Đời sống, ngọt hương, trôi chảy hoà là niềm giòng suối thời gian đời đời buông xuôi, thoáng qua như giấc mơ màng yêu ái.

Đời sống, sao chiều nay em tự dưng nhớ hạnh phúc lạ kỳ. Ôi, cái bóng hạnh phúc có là mờ ảo với em, như chiều thu êm đềm với những giọt sương đã rơi rớt âm thầm.

bông hồng cho tình đâu

đóa hồng thầm lặng

CÓ BÉ CHOÀNG KHĂN ĐỎ

«Nhắm mắt, cho tôi tìm một thoáng hương xưa. Cho tôi về đường cũ nên thơ. Cho tôi gặp người xưa ước mơ. Hay là chỉ giấc mơ thôi. Nghe tình dang chết trong tôi. Cho lòng tiếc nỗi xót thương suốt đời..

Ôi nước mắt nồng ràn rụa tôi khóc một mình. Quạnh hiu vô cùng những giọt sầu đọng mi con gái. Những luyến nhớ xót xa thả buông tâm hồn tôi vào vùng quá khứ đắm mê diệu vợi...

Diệu vợi như khoảng cách giữa chiếc bảng đen và khung bàn học trò, đắm mê như những lời thâm

trầm cùng ànà mắt huyền hoặc của người hồi ấy.

Hồi ấy, phải chăng người đã đến với tôi nhờ đôi chân thanh thoát của gió, đôi tay nâng niu của mây, hương thơm nồng thắm của hoa và đôi cánh huyền nhiệm thiên thần? Phải chăng người đã mở cửa tâm hồn kỳ bí tôi bằng lời réo rắt nhạc, bằng điệu dàng trầm lặng thơ và ngút ngàn kỳ diệu mộng?

Hồi ấy, năm cuối cùng của đời học trò ướp bằng hoa của nụ cười và trong cửa đôi mắt, người hiện ra cao ngạo như một ông hoàng trong truyện cổ tích. Môn học thật là dễ thương và vô cùng thi vị. Dễ thương như cái khoanh tay kiêu hãnh và thi vị như nụ cười ngạo mạn của người. Cái đáng uy nghi ngạo nghễ đó làm trầm thêm đôi mắt nhìn ngợp người và tâm hồn mệnh mang sâu hút.

Rồi những giờ học cũng gửi gió theo mây ngàn bay. Tôi từ già tuổi học trò với niềm luyến tiếc nhẹ nhàng đắm thắm.

Lững thững vào Đại học với bước chân khua nhạc rộn rã và niềm vui òa vỡ lao xao, tôi bỗng nghe tà áo lụa trắng cuống quít bước chân mình và đôi mắt ngơ ngàng làm tâm hồn nghe ngạo muốn khóc. Thôi thế là đã hết những ngày vụng dại, phải không tôi? Nhưng từ đây tha hồ cho tâm hồn bay ngoài cửa sổ, tha hồ ca hát rong chơi.

Có những buổi sáng tôi đến trường thật sớm đánh thức mặt trời dậy, những buổi trưa mặt mày nhàn nhó vui đùa với nắng, những buổi chiều ngồi khóc với mưa và những

buổi tối đi học về trời thâm đen thấy áo mình trắng quá.

Có những sáng đi dạo phố tung tăng vui vẻ, và có những chiều đứng ôm cây cột nơi hiên trường úp mặt khóc vì *Mắt ngọc ngà và thân hình ảo mộng. Có con nai thành tượng giữa chiều xây... Tôi là con nai bị chiều đánh lười. Không biết đi đâu đứng sâu bóng tối...*

Có buổi trưa nắng vồn ma quái, tôi thấy áo lụa mình cực nắng ngút sáng và thơ thần trên con đường ngợp đầy bóng lá, nghe lá gọi mình thứ tiếng hoang vu :

Nắng chiều soi áo trắng. Bước ngà đi mau mau. Tiếng cười ai xa vắng. Bên đường cây hôn nhau.

Có buổi chiều mưa rơi sục sùi, mọi người đã về hết chỉ còn mình tôi im lìm ngồi với mưa. Trong giảng đường thênh thang lặng lẽ, tiếng mưa nghe ồn ào như ru tôi vào giấc ngủ dịu dàng thần thoại: *Mưa chỉ mưa mãi. Lòng nhớ nhung hoài. Nào biết nhớ nhung ai!* Tôi giống như nàng Công Chúa tự đẩy mình trong tòa lâu đài hoang vu thăm thẳm, sẽ không có chàng Hoàng Tử nào đi qua được bức tường mưa thâm u mịt mù đó đâu. Và nàng Công Chúa khóc cho nỗi khắc khoải quanh hiu mình...

Thời gian là một cái lò nấu chín nỗi tình cảm và đặc quánh lại những thương nhớ vu vơ.

Tôi dò dẫm tìm kiếm mình và nhận biết có cái gì mơ hồ tượng hình trong ôi. Nghe những lời tán tỉnh của cụ con trai, tôi cảm thấy như mình bị xúc phạm. Chỉ vì mình cô độc nên người ta mới mặc tình trêu ghẹo. Làm sao để không ai nhìn thấy

tôi? Có một cái vỏ ốc cho tôi vào ẩn náu không? Và rồi hình ảnh cũ đã bắt đầu hiện ra.

Tôi không biết tôi có yêu người thật chẳng nhưng rõ ràng là tôi đã yêu mỗi linh của tôi quá đổi. *Có chút chi cao quý? Trong hạt lệ âm thầm. Có chút gì tan vỡ? Trong mối tình lặng câm.*

Tôi nuôi dưỡng mỗi tình lặng câm tuyệt vời ấy bằng những hạt lệ âm thầm hạnh phúc. « Hạnh Phúc Tuyệt Đối và Vô Cùng ».

*Tôi muốn hỏi thăm người rất nhẹ :
Tôi yêu người hay tôi yêu tôi ?*

Bằng cách nào người nghe được câu thì thầm rất nhẹ của tôi, và người trả lời : « Này cô bé yêu mình trên tất cả ! Em yêu người khác chỉ bởi vì em quá yêu em. »

Ôi ! Có sao người đọc được lòng tôi trong suốt khi tôi cứ ngỡ mình là bí mật dị kỳ nhất trong mọi bí mật ?

Người đã nói với tôi rất nhiều, bằng lời ngọt ngào, bằng cử chỉ nâng niu, bằng mắt nhìn ưu ái. Người bảo : « Tôi quý... một người nào đó... ghê lắm... » Ôi tiếng « quý » đong đầy mật ngọt ! Tôi yêu tiếng ấy biết là dường nào, và chỉ muốn vậy thôi.

Nhưng người lại bảo : « Nếu tôi ở xa em, tôi sẽ quý em. Nhưng nếu tôi ở gần em thì tôi sẽ yêu em. Và nếu tôi đã yêu em rồi, em có không muốn cũng không được ». Chao ôi ! Tôi thấy tôi đang rơi. Tôi bị cuốn xoáy vào một cơn lốc. Tôi sẽ mê đi hay bị nghiền nát ? Tôi được nâng niu hay bị chà đạp ? Tôi cố gắng. Tôi kinh hoàng. Tôi muốn khóc. Và chảy nước mắt khô.

« Với vòng tay vô vọng. Với mái tóc buông xuôi. Tôi nằm nghe tôi khóc. Rồi buông lời linh hồn ».

Hình như tôi có nhỏ vài giọt nước mắt khóc điều gì vừa mất mát trong tôi. Những giọt nước mắt nhạt nhẽo buồn tênh. Nhưng những nụ cười thì rộn ràng kỳ thú. Người cho tôi thấy tóc tôi đen hơn trên áo tôi trắng hơn, môi tôi thắm hơn với nụ cười tôi sâu hơn, mắt tôi tròn hơn và bước chân tôi nhẹ hẫng. Tôi thả những bước bông bênh vào Thiên Đường lót đầy hoa hồng mà tôi biết là có nhiều gai nhọn.

Nhưng con đường ấy có biết bao điều đáng nhớ, và biết bao điều đáng yêu ! Người nói những nhận xét của người về tôi, về tính tình tôi làm tôi bàng hoàng và xúc động, Người gọi tôi bằng những cái tên thật lạ, thật đặc biệt và thật dễ thương.

Với mọi người tôi là người kỳ dị và người, khó hiểu. Vậy mà người đọc được tư tưởng tôi và tôi có ý nghĩ người.

Chẳng hạn người vu vơ phác họa hai nét mặt nhìn nhau, người nói : « Đôi mắt em lặng buồn. Nhìn tôi và chẳng nói ». Tôi tiếp : « Tình đôi ta với với. Có nói cũng không cùng ».

Chẳng hạn, người hỏi : « Khi tôi đưa em về đến nhà, tôi nghĩ đến hai câu thơ H. M. T. em biết không ? » Tôi trả lời ngay : « Người đi một nửa hồn tôi mất... Người tròn mắt : « Ờ, cái gì em cũng biết hết cả ».

Khi tôi chải tóc, người nhặt những sợi mềm rơi rụng và khẽ nói : « Nào ai bảo rằng Mây không có tóc, tôi vừa nhìn thấy những sợi tóc Mây ? Người

bảo tóc tôi là mùa đông và tôi biết rằng giấc ngủ vào mùa đông là giấc ngủ thần tiên nhất.

Thấy tôi buồn buồn, người bảo : « Đồng tiền em hôm nay cạn hơn mọi hôm » và khi tôi cười, người bảo người muốn chết đuối trong hai vực sâu thăm thẳm ấy.

Người càng ngày càng tha thiết với tôi hơn, đến nỗi người bảo rằng tôi chưa biết tình yêu là gì cả, bởi vì mỗi tình tôi lãng đãng lang thang như mây bay trên trời.

Tôi nghĩ đến người nhẹ nhàng và triền miên. Buổi sáng thức dậy, tôi cười với người trong gương. Buổi tối đi ngủ, nghĩ đến người trước khi cầu nguyện. Nửa đêm thức giấc, tôi lại thấy mình cười và mang hình ảnh người vào giấc mơ. Trên phố, tôi thấy dáng người thấp thoáng giữa hai hàng cây quăn quít. Đến trường, tôi nghe tiếng ngọt ngào hòa tiếng gió vi vu. Vào lớp, tôi thấy đôi mắt người ẩn sau tổ chim trên khung đèn giảng đường nhấp nháy. Và ra về, người là khuôn trăng theo dõi bước chân.

Tôi thích tên tôi người viết đầy trang giấy và tôi thương lạ lùng mảnh báo người đốt thuốc cháy khoét tên tôi.

Ôi ! Ước gì tôi cứ tôi mãi trong mệnh mang nhẹ nhàng kỳ diệu ấy... Tôi muốn tôi hoài hoài là « cô bạn nhỏ thông minh » của người và tôi muốn tặng người « đôi mắt nai tơ, chưa biết yêu cũng chưa biết đợi chờ ».

Một ngày tháng bảy, sinh nhật thứ bao nhiêu của người ?

Với tất cả cần trọng và ưu ái, tôi đặt đóa hoa hồng trắng buộc chỉ tím

vào chiếc hộp con màu trắng, bút mực tím ghi nắn nót.

Xin một bóng hồng nhỏ. Ép vào giữa trái tim. Xin khối tình chín đỏ. Cho anh và cho em, trong mảnh giấy trắng cuộn tròn buộc chỉ tím thắm cánh bướm thật nhỏ. Với giấy hoa và ruban đỏ, món quà thật xinh xắn, như những hạt lệ tròn tròn, thật trong trắng, như đôi mắt mở to thiên thần, và thật dịu dàng, như mùi hương tóc tôi.

(Xem tiếp trang 62)

**bóng
hồng cho
tình đầu**

**viết cho
tình đầu**

khuyết trương

Có một buổi sáng mai nào chợt thấy mình buồn hơn, bao giờ buồn trong những ngày mới lớn. Có buổi sáng chợt nhớ vụ vợ những gì vụ vợ. Đó là tâm trạng của tôi ngày chợt thấy mình mềm đi trong sự cười ách mắt của một người con gái tên Vi. Lần đầu tiên tôi đã biết thế nào là những

nhớ nhung của đời chờ, của nuôi tiếc. Tôi muốn viết về Vi, người con gái mang tên Nguyễn thị Thụy Vi, muốn viết về một khoảng đời đẹp nhất làm người.

Tôi không biết nói gì, tôi không nhớ gì về ngày tháng đầu tiên của mối tình học trò ấy. Là kỳ cho tình yêu, người ta có thể nhớ từng màu áo của người yêu. Nhưng khi yêu, người ta không thể nào nhớ được ngày bị con chim tình ái bước vào đời. Thụy Vi có thật nhiều cái nhất. Bờ tóc đẹp nhất, nụ cười đẹp nhất, đôi mắt đẹp nhất và dáng đi đẹp nhất. Điều đó là đương nhiên, trong tình yêu không ai có thể tìm được một kẻ hở của người yêu. Tôi yêu Vi trong những say đắm tuyệt vời của những cái nhất đó.

Tôi học lớp đệ Nhị B và Thụy Vi học lớp Tam C của ngôi trường Đ.K. năm đó. Ngôi trường có hai dãy hành lang hợp nhau thành một góc vuông, lớp đệ Tam C thuộc dãy hành lang bên kia, và lớp Nhị B học ở dãy hành lang bên này. Đối diện là con đường Lý thánh Tôn với những xe ngược xuôi suốt ngày. Gần lớp tôi học trồng ra là cây gòn cao nghệu của ngôi trường, vào mỗi mùa thu thì cây gòn khô trái gió thổi ngợp cả không khí của ngôi trường. Chính cây gòn này là một trong những «kẻ» đã đem tình yêu tôi giữa tôi và Thụy Vi. Những giờ ra chơi, tôi và tụi bạn vẫn thích đứng nơi lan can nhìn sang lan can bên đó. Lớp đệ Tam C là lớp mà con gái chiếm đã hết ba phần tư lớp. Và cũng từ lý do đó lớp này trở nên nổi danh vì có thật nhiều người đẹp. Những cây si cổ thụ của lớp đệ Nhị B thật nhiều, trong đó có Ân một thằng bạn khá thân của tôi, Ân cũng

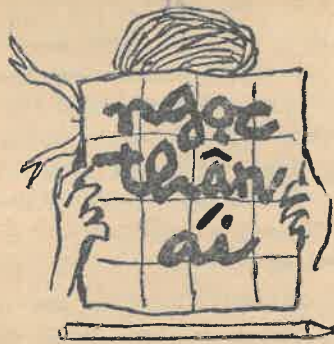
đã để ý đến Thụy Vi lúc nào tôi không hay. Và Ân cũng không bao giờ ngỡ rằng tôi cũng đã yêu Thụy Vi. Ân vẫn thường tâm sự với tôi về người con gái có đôi mắt to đen, có nụ cười thật dễ thương. Cô nàng thích đứng một mình, xa bạn bè, nhìn tóc mình bay bay trong nắng, dường như cô nàng đang làm thơ. Ân chỉ cho tôi dáng Thụy Vi buồn tênh trên những ước mơ nào đó. Và tôi yêu Thụy Vi trong dáng điệu của một con chim bơ vơ giữa cuộc sống loạn cuồng, tôi yêu dáng điệu khép nép của một loài hoa xa lạ. Tôi yêu. Tôi yêu. Tôi nhủ thầm rằng mình chiến thắng, phải chinh phục cho được, tôi quên rằng Thụy Vi chưa biết tôi là ai? Tôi quên dần, tên bạn thân cũng đã cố chinh phục quả tim Thụy Vi. Tôi nghiệp cho tôi, tôi cố quên mình vẫn còn khờ khạo trong cuộc tình đầu, tôi cố làm người lớn, nhưng năm ấy tôi vẫn chưa thấp đủ 18 ngón nên hồng làm người.

Ân tỏ tình với Thụy Vi bằng lá thư đầy những ngôn ngữ thương yêu. Những lá thư ấy Thụy Vi đem ra cho cả lớp cùng đọc. Ân thẹn và căm thù Thụy Vi, đổi tình yêu thành một nỗi ghét hận. Tôi sung sướng trên nỗi đau khổ của Ân. Tôi không tỏ tình với Thụy Vi bằng những lá thư như Ân — Không phải tôi sợ, không phải tôi viết không nổi một lá thư để nói cho người mình yêu dấu rằng mình không thể thiếu vắng hơi thở, nụ cười của mình — tôi yêu Thụy Vi bằng mối tình cảm nín theo những thi sĩ lãng mạn tiền chiến: «Ai hãy làm tình chờ nói nhiều». Dù tôi sợ mất Thụy Vi, tôi sợ sẽ chẳng còn gì để làm niềm tin trên cuộc sống. Từ ngày Ân thua cuộc,

vẫn kiên nhẫn hơn bao giờ kiên nhẫn. Tôi theo Thụy Vi từng bước chân, qua bao nhiêu con đường, tìm đến nhà Thụy Vi lặng nhìn ánh đèn vàng vọt chảy dài qua ngoài khung cửa. Lặng nghe tiếng cười dòn dã của Thụy Vi. Ôm ấp những kỷ niệm bé nhỏ ấy về làm giấc mơ. Tôi đi học thật sớm, tìm vào lớp Thụy Vi học, tới nơi bàn Thụy Vi, tìm những mảnh giấy nháp Thụy Vi bỏ sót lại cất kỹ, ngồi nơi Thụy Vi đã ngồi và tưởng tượng Thụy Vi ngồi bên mình. Tôi dùng mảnh thủy tinh thật nhọn khắc tên mình nơi mặt bàn. Tôi tỏ tình với Thụy Vi như thế, và chỉ có thế. Tôi ngóng từng bước chân Thụy Vi khi bước vào cổng trường leo lên thang lầu, bước vào lớp học tôi chạy ra lớp thật sớm khi tiếng chuông reo, nhìn vào lớp Thụy Vi, đợi Thụy Vi bước ra. Có lúc tôi thần thờ khi giờ học của lớp tôi không nhằm giờ Thụy Vi đi học. Tụi bạn rủ tôi đi uống nước, tôi từ chối, bọn nó bảo tôi thay đổi một cách nhanh chóng và bỏ rơi tôi lần lần. Tôi không buồn vì tôi đã có một thay đổi lớn lao.

Mùa xuân đến tôi được cử làm trưởng ban báo chí lớp để thực hiện tờ Bích Báo lớp. Tôi đã viết cho Thụy Vi một bài thật dài: tôi tỏ tình Thụy Vi thật gấp. Tôi không thể đợi chờ, tôi đã quá kiên nhẫn trong những chiều những sáng để chỉ muốn nói với Thụy Vi một lời. Tôi yêu Thụy Vi. Từ đó, tôi đã hiểu tôi bước được một bước thật dài. Thụy Vi đã đáp trả tình tôi bằng những cái nhìn say đắm khi hai đứa gặp nhau. Tôi vui mừng không có gì diễn

(Xem tiếp trang 63)

MỘT EM Ở SAIGÓN (Hỏi sáu câu)

1. Mượn bốn câu thơ của Nguyễn Bính chị trả lời em : *Em cứ yêu đi thật thủy chung, Yêu đi rồi chị tặng khăn hồng. Bao giờ, vui nhỉ, về ăn cưới, Chắc chẳng như khi chị lấy chồng.*

2. Độ lượng, biết tha thứ, không tự ái vật, đúng hẹn, chung thủy, đó là những yếu tố cần thiết để duy trì tình yêu khỏi đổ vỡ. 3. Thế là xấu hổ. Con gái nào cũng có hàng tấn... xấu hổ. Thiếu nó là thiếu duyên dáng hoặc đã hết là con gái. 4. Không cần tự nhiên trong những trường hợp đó. Con gái càng e lệ chừng nào càng dễ yêu chừng ấy. 5. Ý chí. 6. Bây giờ em đã vào học, đã chọn ban, câu trả lời của chị chắc sẽ thừa.

NGUYỄN HOÀNG LINH THỦY
(Gia Long)

Tặng hẳn một cuốn băng nhạc toàn những bài hát ca ngợi tình yêu và do những giọng hát Thái Thanh, Thanh Lan, Sĩ phú, Anh Ngọc, Hà Thanh diễn tả. Đó sẽ là món quà sinh nhật tuyệt vời nhất. Muốn tuyệt vời hơn mở đầu cuốn băng nhạc, em nói một câu cho « hẳn » nghe.

THÙY OANH
(Tùng Nghĩa)

Khỏi cần đọc tuần báo Tuổi Ngọc em cũng là bạn của Ngọc thân ái, nếu em thích. Nhưng mà Ngọc thân ái ích kỷ ghê đi. Vì « cô ả » không chịu trả lời bằng thư riêng.

LÊ MINH NGUYỄN HOÀI
(L. A),

Hãy mời các bạn em đi uống sữa. Thế là họ sợ sữa và hết dám chế em, là còn sữa. Theo chị nghĩ, được chế diều là « còn sữa » là được ban hạnh phúc đó. Hạnh phúc của một đời người là được trẻ trung, hồn nhiên và... sữa mãi mãi.

PHƯƠNG HÀ
(Sài Gòn)

Tặng họ một cuốn Tuổi Ngọc và dặn họ hãy đọc truyện dài *Ngựa chùng trong sân trường*.

NGUYỄN THỊ CHIỀU THU
(Vĩnh Long)

Không có sách dạy làm thơ mà chỉ có sách giảng về luật thơ cũ, thơ mới. Em có thể tặng bạn em một cuốn Việt Nam Văn Học Sử Yếu của Dương Quảng Hàm. Đây là câu khích lệ bạn em : Nữ sĩ Anh Thơ chỉ học lớp ba. Thi sĩ Nguyễn Bính, thần tượng của chủ nhiệm Duyên Anh, không hề học trường nào. Bạn em hoàn cảnh phải bỏ học nhưng vẫn chịu khó đọc sách báo, muốn làm thơ chị tưởng không khó đâu. Làm thơ hay mới khó.

THẢO NGÀ
(Nha Trang)

Đời linh chiến là đời bồng bềnh phiêu dạt. Em trách anh ấy không gửi thư cho em nhưng em có nghĩ anh đang lộn tuổi, bằng rừng chỉ còn c

thé « viết tên người yêu trên ba lá nạng chũu » cho bớt nhớ nhưng. Vậy cứ nhìn tình yêu bằng cặp kính màu đi, em nhé !

PHƯƠNG THÙY
(Huế)

Em muốn kết bạn với cô sinh viên ấy, chỉ cần đem tâm hồn của em mà đan dệt tình bạn. Tại sao lại không dám làm quen với sinh viên ?

PHÙNG CHÍ MẶN
(Huế)

Thế nghĩa là người ấy chỉ muốn làm người yêu của em chứ không làm bạn em. Hiểu chưa ?

THIÊN PHƯƠNG
(Thủ Đức)

Không sớm. Không hại gì cho việc học cả. Đó là câu trả lời của em.

L.T.L.
(Tùng Nghĩa)

Mua tặng em của em cuốn *Anh em kiến vàng*, đọc xong em của em sẽ thương em, sẽ hết bướng bỉnh.

THIÊN HƯƠNG
(Huế)

Em là một kẻ yêu đời và muốn mọi người cũng yêu đời như em. Nhưng, em ạ, cuộc đời không dễ dãi như chị em mình tưởng đâu. Do đó em thường bị hiểu lầm và bị mắng mỏ oan uổng. Nếu sự hồn nhiên của em chỉ làm người khác khó chịu chứ không làm hại ai thì cần gì phải sửa. Người ta chỉ sửa thói hư tật xấu thôi. Kẻ đáng tội nghiệp là những kẻ không thích... yêu đời.

DỪNG KHANH HOÀNG MINH
(Sài Gòn)

Vậy là em đã mất căn bản từ lớp đệ thất. Muốn khởi hành nghề « nhiếp ảnh » trong các kỳ thi lục cá nguyệt, em nên ghi tên ngay đã học lớp toán căn bản. Năm đệ tam còn đủ thì giờ cho em lấy lại căn bản toán học. Nếu em chậm trễ, sang năm lên đệ nhị em sẽ hối vô cùng.

NGUYỄN THỊ SỰ
(Tam Kỳ)

Không còn mục thi ấy nữa. Tuổi Ngọc không dám tổ chức các cuộc thi vì Tuổi Ngọc nghèo thấy mồ. Tuy nhiên, sẽ có một số *Viết về mẹ tôi*. Em cứ nói chuyện với bạn em như ngày xưa, ngưng ngưng gì ?

THU DUYÊN
(Chợ Lớn)

Rất tình cờ, một hôm trận gió lạ nó đến với em. Đừng chờ đợi nó. Đừng mong mỏi nó. *Tình yêu đến tình yêu đi ai biết được*, Xuân Diệu nhà thơ của tình yêu đã nói thế mà. Bao giờ tình yêu đến gõ cửa tâm hồn em, nhớ viết thư báo tin chị hay nhé !

TRỊNH VINH PHÚC
(Tri Tôn)

Em bị thiếu máu đấy. Cần uống thuốc bổ máu đi. Tuổi Ngọc có bác sĩ phục vụ riêng các em, vậy còn chờ gì mà em không khai rõ bệnh với bác sĩ của Tuổi Ngọc để bác sĩ kê giùm em một cái toa đầy đủ ?

TÔN NỮ THỤY THỰC
(Sài Gòn)

Cái gì đã gọi là mốt, thế nào cũng phải bị đề mốt đề. Đó là luật em ạ ! Gia đình em không thích em ăn diện đúng mốt chỉ vì muốn em giữ mãi nề nếp của một cô gái Việt Nam Em biết chứ, người ngoại quốc họ chỉ chiêm ngưỡng cô gái Việt khi cô mặc áo dài Việt thướt tha. Gia đình em cấm em mặc robe, mini, maxi... vì lẽ chị đã kể trên. Nhưng cấm em mặc cả áo dài màu sắc thì hơi quá. Em thử nài nỉ gia đình cho mặc áo dài màu sắc trang nhã xem sao.

VIẾT MỘT CÂU HỎI
TRÊN MỘT MẶT
GIẤY GỬI VỀ CHO :

NGỌC THÂN ÁI

Bạn sẽ được trả lời câu hỏi mà bạn không biết hỏi ai.

THƠ HỒNG TỪ KỂ TỰ ỜNG NHỮNG NGÀY MƯA XA

Tháng tám đường chia xác lá bay
Lông ngoan theo phượng nở trên cây
Đường như một chút mưa thu tới
Một chút chiều tan với nắng ngày

Bỗng dưng thấy lạ trong màu mắt
Của những người chưa hết bãi trường
Áo bông trải nhẹ như lá gió
Sợi khói lòng bay ở cuối đường

Em nhỏ và ngoan như kiếp chim
Xưa buồn tiếng hót đỉnh cây quen
Anh lang thang cả đời mây trắng
Bỗng muốn về hong mắt rất hiền

Tháng tám lạnh đầy nơi quán nhỏ
Buổi chiều tan tác bóng thu phơi
Anh ngồi ghế lạ mơ hơi ấm
Nhớ thuở về nghiêng một góc trời

Em xanh bóng áo tóc mây buồn
Chùm hoa vàng nở ở sau lưng
Con bướm đầu ngày say ngắt cánh
Chở nặng giùm anh tiếng ngập ngừng

Nghe võ mùa hè ở tháng năm
Bầy ve khô xác, chết âm thầm
Em nhớ gì khi xa lớp học
Hay cũng tàn phai những ước mong

Anh nhớ tờ thư trang giấy vở
Gấp làm nhiều mảnh gửi cho nhau
Cỏ lũ cây già ngoài cửa lớp
Ngăn giùm vật nặng sợ ta đau

Ngăn giùm tiếng khóc như dao cắt
Những buổi chiều anh lỡ hẹn hò
Có ngọn đèn đường chao đảo xuống
Làm rung rung những ngón đợi chờ

Những ngón tay hiền ấy đã xa
Nghìn trùng với gió, với mưa qua
Từ những mùa hè tan tác võ
Một chút hồn trên xác me già

Tháng tám ngồi trong một quán buồn
Nhìn mưa tan võ ở công viên
Bỗng thấy lòng ngập trong hộp rượu
Như tiễn em, lần nữa, qua đường.

NGỰA
CHỨNG
TRONG SÂN
TRƯỜNG

truyện dài **VŨ MỘNG LONG**

11

Ngựa chứng ngồi ngoan ngoãn. Đầu tóc chải gọn gàng. Không ghếch chân lên bàn học. Không hút thuốc. Không nhai kẹo cao su. Và mặc đồng phục. Lần đầu tiên tôi thấy ngựa chứng mặc đồng phục. Điều đó khiến tôi lo ngại. Tôi không tin là ngựa chứng đã dầm mình dưới giòng sông nước sạch để suy nghĩ và để hối hận. Những kẻ trót dại, hay tưởng mình làm đúng—bỏ đất đứng ra đi không thể trở về một cách dễ dàng. Cái trớn đời thật ác độc. Nó hút cuốn kẻ sa ngã cơ hồ thổi nam châm hút cuốn sắt vụn. Đã đi, sẽ đi mãi. Chỉ ngừng khi cái trớn đời đuối sức. Hoặc phải nổi loạn thêm một lần, bắt cái trớn đời ngưng hẳn. Nổi loạn là giao động tâm hồn cực mạnh. Ngựa chứng chưa bị giao động tâm hồn. Tôi biết những lời nói chân thành, thiết tha và tinh thần phục vụ của tôi chưa đủ khả năng làm giao động tâm hồn ngựa chứng. Chúng nó không tin tôi. Chúng nó vẫn tưởng tôi làm công việc nhai lại đạo đức trong sách vở; vẫn tưởng tôi đóng kịch lừa gạt chúng; vẫn tưởng tôi ôn hòa vì khiếp nhược. Mọi sự ngộ nhận đều bắt nguồn ở sự mất niềm tin. Tuổi trẻ, hữu như, đã mất hết niềm tin vào cuộc sống. Cho nên sự ngộ nhận chỉ tăng lên, lan rộng. Một hạt bụi ngờ vực cũng đủ tạo thành trận bão cát hiệu lăm. Tuổi trẻ hôm nay chống đối sự hữu lý và chống đối cả sự vô lý, nổi loạn có duyên cớ và nổi loạn không cần duyên cớ. Bão cát thổi tung tất cả. Thiện chí và lòng thành đều bị bão cát phủ kín. Tôi đang bị bão cát đe dọa. Ngựa chứng bình thường là ngựa chứng sửa soạn biển chứng mới. Cái tính của chúng đáng sợ gấp ngàn lần cái động.

Chúng không tỏ một cử chỉ gì suốt một giờ học. Sang giờ thứ hai, ngựa chứng đầu đàn dơ tay. Tôi hỏi:

— Anh Phong muốn tôi giải đáp điều chi ?

Nó đứng dậy :

— Thưa giáo sư, giáo sư đã tìm ra kết luận cho vụ *Giáo dục thời loạn, trở xin thầy tí huyết* chưa ạ ?

Nó nói năng lễ độ. Nhưng trong sự lễ độ của nó chứa đựng nhiều khinh miệt. Tôi nói :

— Tôi sẽ thảo luận với anh ngoài giờ học.

Nó lắc đầu :

— Ngoài giờ học là những giờ đi hoang, vô quán cà phê nghe nhạc. kiếm chỗ nhây đầm lậu vi vút và bắt «ghế» !

— Anh thích giải quyết ngay ?

— Dạ.

Nó bắt đầu ngạo mạn bằng ngôn ngữ thời đại :

— Dạ «đi» lẹ!

Đồng bọn của nó cười vang. Tôi nói :

— *Giáo dục thời loạn, trở xin thầy tí huyết* chỉ là cái «tít» vô ý thức của một tờ báo vô ý thức. Đừng nghĩ đó là vấn đề trọng đại. Anh đã đọc loạt bài đó, anh thừa rõ, cậu học trò đâu có đánh thầy của cậu hay cầm dao đâm chém ai. Cậu ấy còn nể thầy, tuy giận thầy, nên mới nhờ bạn bè đón đường hành hung thầy. Có tí huyết nào đâu ?

Nó hỏi :

— Giáo sư bảo đừng nghĩ đó là vấn đề trọng đại. Thế tại sao ông thầy lại bù lu bù loa đòi ăn thua đủ với nó, đòi chính quyền bắt nó, họp báo mặt sát học trò thời nay đồ đốn ?

Tôi đáp :

— Bởi vì ông giáo sư tỉnh X. cũng vô ý thức.

Nó mím môi :

— Giáo sư có biết thằng học trò đó trốn khỏi tỉnh X. chưa ?

— Tôi biết.

— Vậy tôi nên nghĩ gì về thầy giáo hại học trò ?

— Anh nên nghĩ riêng về ông giáo sư tỉnh X.

Tôi nói tiếp :

— Nhưng nếu tôi là anh, tôi sẽ không nghĩ gì cả.

Nó gằn giọng :

— Tại sao ?

Không khí lớp học ngộp thở. Những ánh mắt long lanh giận dữ. Trần Tâm Thành đứng lên :

— Phong, tao sẽ hạ mày. Tao chờ mày ngoài cổng trường.

Nguyễn Văn Lành cũng đứng lên :

— Thưa thầy, con không học nữa, con không khiếp nhược nữa, con sẽ giết thằng Phong để báo chí khỏi nói trò xin thầy tí huyết.

Khuôn mặt Thành cương quyết. Và khuôn mặt Lành khác lạ. Thằng Phong đứng im. Hơi run run. Thành sửa soạn rời chỗ ngồi. Tôi xoay tay, điềm nhiên :

— Anh Thành, tôi không muốn tuổi trẻ của anh nặng nề trôi qua chốn song nhà tù. Anh Lành, tôi muốn anh thực hiện mộng ước thấp sáng quẻ hương anh. Các anh ngồi xuống.

Thành và Lành không chịu ngồi. Tôi đập tay trên mặt bàn :

— Tôi bảo ngồi xuống !

Nước mắt hai đứa ứa ra. Cả lớp đứng dậy, trừ ba con ngựa chứng :

— Thưa thầy...

Tôi trầm giọng :

— Ngồi xuống, thầy bảo các anh ngồi xuống. Hãy để anh Phong đứng vì anh ấy đang thích đứng. Mỗi người có một lối đứng, một chỗ đứng. Các anh chưa cần đứng vội.

Học trò ngoan ngoãn nghe lời tôi. Mím nụ cười che dấu nỗi xúc động dạt dào, tôi nói :

— Cám ơn các anh.

Rồi nhìn ngựa chứng đầu đàn, tôi nhỏ nhẹ :

— Anh Phong...

Nó cũng đã ngồi xuống.

— Tại sao tôi khuyên anh không nên nghĩ gì ? Anh muốn biết, tôi sẵn sàng cho anh biết. Giản dị lắm. Nếu anh cứ soi mói những chuyện chẳng may xảy ra trong xã hội mà thời đại nào và ở đâu cũng có, tâm hồn anh sẽ không phóng khoáng. Anh đừng cất lời tôi. Tôi không phán xét ai cả vì sợ mình sẽ bị phán xét. Anh thích phán xét người khác, anh không sợ có ngày người ta phán xét anh hay sao ? Ở đời, có những nỗi hàm oan ghê gớm, dẫu ta bị hàm oan, vẫn phải nghiêng răng chịu nhục. Anh còn trẻ, còn nhiều năm bước trên đường đời. Ngoài đời, chẳng ai để phần cơm chờ đứa trẻ đi hoang ngang qua mời vô ăn đâu. Ngoài đời, chẳng ai thêm khuyên can ta. Chỉ có xua đuổi, hất hủi khi ta bơ vơ, lỡ bước. Bởi thế, ta cần sống cao thượng và làm việc, cần tập sống cao thượng và làm việc. Mà sống cao thượng thì phải biết tha thứ. Tôi nói thật, anh và bạn anh không thắng nổi ý chí của tôi đâu. Anh có tìm đủ cách hạ nhục tôi cũng khó bắt tôi thù ghét các anh. Rốt cuộc, các anh thiệt thòi năm học và tâm hồn dồn ứ thêm những bất bình, xấu xa. Vất vả thù hận ra ngoài đời, anh Phong.

Nó lại đứng lên :

— Giáo sư «đấu láo» ngoài câu hỏi của tôi.

Thằng Luyện sổ sàng :

— Xin hỏi một câu ?

Tôi nói :

— Anh hỏi đi.

Nó toét miệng cười :

— Thí dụ giáo sư bị học trò đánh như đòn, giáo sư có hộp báo tố cáo học trò không ?

Tôi khẽ nhún vai :

— Nhà giáo vốn cô đơn và bị bạc đãi. Chịu bạc đãi quen rồi, có bị bạc đãi bằng đòn của trò, tôi vẫn thản nhiên.

Luyện liếm mép :

— Chắc chứ ?

Trần Tâm Thành nổi giận. Nó quay xuống cuối lớp :

— Mà muốn đánh thầy à ?

Luyện đáp :

— Tao chỉ hỏi.

Trần Tâm Thành nghiến răng :

— Cấm mày hỏi điều đó. Muốn hỏi thêm, hãy bước qua xác tao !

Tôi gạt vôi :

— Anh Thành quên những điều thầy nói rồi. Các anh cần phải sống cao thượng. Mọi việc khó khăn sẽ đều được giải quyết bằng những tâm hồn cao thượng. Chúng ta đang làm việc trong thời buổi khó khăn. Thầy hy vọng, nỗi khó khăn sẽ hết.

Ngựa chứng đầu đàn nói hai tiếng bâng quơ :

— Đề xem !

Và bỏ chỗ. Đàn em của nó theo nó, rời lớp học. Nó dọa tôi. Đề xem. Tôi nghĩ thế. Ngựa chứng nghênh ngang. Những con mắt hần học trông theo. Tôi bảo học trò của tôi :

— Chúng ta nên tội nghiệp bọn nó.

Trần Tâm Thành nhả nhó :

— Thưa thầy, bọn nó cần cho uống thuốc đắng.

Tôi cười :

— Bọn nó sẽ không chịu uống hay uống vào sẽ nôn ói. Phải có lớp bột ngọt học lấy viên thuốc đắng. Các anh nên hiểu rằng xã hội đã mất tuổi trẻ chỉ vì xã hội thích đỡ và đàn áp sự phản kháng vô lối của tuổi trẻ. Đỡ thì được nhưng cần đỡ bằng nệm mút thật dày. Đó là lòng độ lượng.

Tôi rút khăn thấm mồ hôi trên trán :

— Các anh đã biết đó, trường mình gần một ngàn học trò, tính mình thật nhiều trường lớp mà chỉ có bốn con ngựa chứng, đầu đáng lo ngại. Miễn là các anh sống cao thượng, làm việc hăng say, tâm hồn luôn luôn hướng về cái đẹp của xã hội.

(Còn tiếp)

vũ
mộng
long

Bohémien hay Tzigane ?

Mở đầu phần lời bài hát « CON ĐUỜNG VUI », nhạc sĩ Phạm Duy viết :

Đoàn người tung bưng vượt trong mưa gió,

*Hồn như đám mây trôi lững lờ
Giang hồ không bờ, không bến
Đẹp như kiếp Bohémien...»*

Vậy, Bohémien là gì ? Kiếp sống của Bohémien ra sao ? Giòng tộc của Bohémien như thế nào ?... mà được nhạc sĩ Phạm Duy viết lên những lời thơ mộng ấy !

nguồn gốc

Nhiều nhà nhân chủng học đã đi đầu trong việc tìm kiếm nguồn gốc chủng tộc Bohémien. Vào tiền bán thế kỷ thứ 19, có người cho rằng, chủng tộc Bohémien phát xuất từ Ai Cập. Khi đặt giả thuyết này, người ta vịn vào lý do người Hung Gia Lợi đã chào đón người Bohémien bằng câu « Faro nemzetség » có nghĩa là « giòng tộc của vua Pharaon » (Pha-

raon là giòng vua nước Ai Cập thời cổ.)

Mặt khác, cuộc nghiên cứu của nhà bác học người Đức tên là Grellmann cho biết, có một số ngôn ngữ của người Bohémien lại giống một vài thổ ngữ Ấn Độ. Ông đưa ra một bản đối chiếu như sau :

Bohémien	Ấn Độ
devus	dewus (ngày)
rachi	rat (đêm)
maché	muchée (cá)
can	kan (tai)
balo	palo (heo)
rup	ruppa (bạc)

Giả thuyết chủng tộc Bohémien phát xuất từ Ấn Độ theo chứng minh của Grellmann đã được nhiều nhà nhân chủng chấp nhận, tuy nhiên, cho đến hôm nay, chưa ai biết được giống người này đã từ bỏ quê hương họ từ thuở nào để đi vào cuộc sống giang hồ gần như khắp nơi trên thế giới, đặc biệt là tại một số nước Âu Châu và Trung Đông.

vài giòng lịch sử

Biên niên sử của xứ Byzantin (1) ghi lại rằng, vào thế kỷ thứ 9 sau Tây Lịch, nhiều đoàn Bohémien đã đến sinh sống tại Cilicie thuộc Thổ Nhĩ Kỳ ở Tiểu Á Tế Á. Từ đó, họ

(1) Byzantin (chữ Pháp) và Byzantium (chữ Anh) : Kinh đô của Đế Quốc La Mã ở Đông Phương được thiết lập từ năm 395 đến năm 1453.

Hiện nay là đô thị Istanbul của Thổ Nhĩ Kỳ.

phân tán về hướng Bắc Phi Châu. Một số khác đi về hướng Âu Châu rồi chọn nơi đất lành là Hung Gia Lợi và xứ Bôhème để định cư (Bohème nguyên là một quốc gia thuộc Trung Âu hiện trở thành một phần lãnh thổ Tiệp Khắc). Chính nơi đây, họ đã mang danh hiệu Bohémien vì tại Bohème, họ đã dùng bước giang hồ để cái bản chất nghệ sĩ thiên phú của họ, trải qua những thế hệ, có môi trường phát triển cùng với đà tiến hóa của nền văn minh tư tưởng thuộc các xã hội bao quanh. Ngoài Hung Gia Lợi và Bohème, họ cũng có mặt ở Tây Ban Nha, Pháp, Áo, Đức, Lỗ Mã Ni, Anh, Nga, Thổ Nhĩ Kỳ, Ai Cập v.v. Trên những nẻo đường vạn dặm họ thường đi chuyển từng đoàn nhỏ. Mỗi đoàn do một đoàn trưởng hướng dẫn. Mỗi đoàn trưởng ngang nhiên tự xưng tước hiệu của các bậc công, hầu khanh, tướng có khi cả kỵ huy của các bậc vua chúa tại những xứ sở họ cư ngụ. Lấy trời làm nhà, lấy đất làm giường, họ sống bất cần đời. Tuy là kiều dân nước người, nhưng họ bất chấp phong tục, tập quán và luật pháp nước người. Họ làm theo sở thích và sống theo thiên nhiên. Hướng đi của họ là ở ngoài lề mọi thất bại của xã hội, ngay cả xã hội của chính họ.

Những người Bohémien đầu tiên đặt chân trên lục địa Âu Châu đã được người bản xứ tiếp đón với tất cả lòng hiếu khách nhiệt thành. Nhưng, chẳng được bao lâu, họ đã bị các xã hội bản xứ đào thải. Trong những ngày đầu, nếu lối sống phóng túng của họ là một khuynh hướng lạ đã thu hút lòng hiếu kỳ của người địa phương thì chỉ ít lâu sau, họ đã khiến cho người địa phương chán nản vì sự

bừa bãi và cách ăn ở vô tổ chức của họ. Lúc no đủ thì họ ngâm thơ, chơi nhạc, hát hò tuyệt mức mã thượng phong lưu. Nhưng khi thiếu thốn thì họ có thể làm bất cứ việc gì, kể cả trộm cướp, giết người để sinh sống.

Năm 1942, Vua Tây Ban Nha Ferdinand Đệ Nhị đã ban hành một sắc chỉ buộc người Bohémien phải lập tức rời khỏi lãnh thổ do ông ngự trị. Một thế kỷ sau, Vua nước Pháp Francois Đệ Nhất cũng phải ra lệnh trục xuất người Bohémien bằng lửa và sắt. Năm 1663, vị Công Tước trấn thủ vùng Milan thuộc Ý Đại Lợi cũng đã ban hành những biện pháp hết sức cứng rắn nhằm xua đuổi người Bohémien. Với những biện pháp đó, người nào bất tuân, đàn ông sẽ bị 7 năm khổ sai, còn đàn bà bị đánh bằng roi và xẻo một tai. Năm 1768, Nữ Hoàng Áo Quốc Marie Thérèse cho ra đạo dụ cấm người Bohémien lập lều trại và sống du thực trên lãnh thổ Áo. Ngoài ra, đạo dụ này còn buộc người Bohémien phải gia nhập đời sống cộng đồng của quốc gia Áo, ăn mặc theo người bản xứ và phải tìm kiếm những việc làm lương thiện để tự nuôi sống.

Đến nay, người Bohémien ít nhiều đã thích nghi được với đời sống văn minh hiện tại. Tuy nhiên, bản chất nghệ sĩ phát xuất từ nguồn vẫn còn ẩn chứa trong tiềm thức và đời sống tư tưởng của họ. Tạo Hóa đã phú cho giòng tộc Bohémien những thiên tài về âm nhạc. Hầu hết những người từng sống tại Hung Gia Lợi đã được người bản xứ gọi là «TZIGANE» (1)

(1) Tzigane : Tên gọi những nhạc sĩ Bohémiens thường trình bày hợp tấu tại các quán cà phê ở xứ Bohème.

đều là những tay vĩ cầm xuất chúng hay những nhà soạn nhạc lừng danh. Nhạc của họ đã vang vọng khắp năm châu với những tình khúc hay những khúc quân hành còn sống mãi với thời gian.

Con đường họ đi từ lúc xuất phát cho đến hôm nay đều được dệt bằng thơ và bằng nhạc. Có lẽ vì thế mà nhạc sĩ Phạm Duy đã vẽ lại con đường họ đi bằng «Con Đường Vui» với những lời lẽ thật hào hùng và nhạc điệu thật tươi sáng. Người ta cũng nghĩ rằng, có lẽ Phạm Duy muốn nhắc đến cái tên Tzigane hơn là Bohémien, mặc dầu cả hai danh hiệu này đều là những ngôn ngữ vay mượn trên bước đường phiêu bạt của một giống người chưa ai khẳng định được xuất xứ.

một vài con số

Hiện có khoảng 600.000 người Bohémien sống rải rác khắp Âu Châu. Đây chỉ là con số phỏng định vì người Bohémien thường dấu xuất xứ cũng như số sinh và số tử của chủng tộc họ.

Theo thống kê năm 1909, số người Bohémien ở Âu Châu được phân phối như sau :

— Lỗ Mã Ni	200.000
— Thổ Nhĩ Kỳ	200.000
— Hung Gia Lợi	100.000
— Tây Ban Nha	40.000
— Anh, Pháp, Ý	40.000
— Nga	10.000

Riêng tại Pháp, người Bohémien vẫn được cấp một loại căn cước đặc biệt để phân biệt với người bản xứ.

ngày đầu niên học

*Buổi sáng trở về trên con đường
thần yêu cũ*

*Bỗng nhận ra
Tuổi hồng chưa đánh mất
Và niềm yêu còn ngủ ngoan nơi
cuối đường*

*Cánh cồng mùa thu đã mở
Thật êm ngoan*

*Em còn những bước chân hiền
ngày ngày đến trường*

*Còn kỷ niệm với nỗi xao động khôn
cùng trong ngân tim nhỏ bé
Buổi sáng bắt đầu bằng ánh mắt
nai ngoan*

*Và chân bước xôn xao cho ngày
đầu niên học*

*Ói ý nghĩ còn hiền ngoan trên
khung cửa sổ hồng
Áo trắng vẫn quấn quýt từng bước
nhỏ xôn xao*

*Trái tim hồng lãng quên những
ngày thương nhớ sắt se
Với nỗi mừng vui gặp lại
Ánh mắt nồng hương yêu mến của
bạn bè*

Là một lời chúc mừng

*Từ đó,
Em còn yêu hoài nụ cười nồng
hương mật cũ*

*Bên đỉnh đường với vợ yêu thương.
MÂY HẠ*

CỬA TIỆM BÁN CÂY KIM
ĐẾN CHIẾC PHI THUYỀN

những con sông dài

Tuổi Ngọc số 9, trong Cửa tiệm Chạp Phô có «những cái nhất trên đời» của bạn Tam Anh, nhưng không hiểu bạn Tam Anh theo sách vở nào mà nói rằng con sông Mississippi ở Hoa Kỳ là dài nhất thế giới với 7200m. Thật ra con sông Mississippi chỉ dài 4.200km, và sắp hạng thứ sáu trong 9 con sông dài nhất thế giới.

- 1.— Sông Amazone (Mỹ Châu) dài 7.025 km
- 2.— Sông Nil (Phi Châu) dài 6.500 km
- 3.— Sông Dương Tử (Á Châu) dài 5.200 km
- 4.— Sông Missouri (Mỹ Châu) dài 4.700 km
- 5.— Sông Congo (Phi Châu) dài 4.640 km
- 6.— Sông Mississippi (Mỹ Châu) dài 4.200 km
- 7.— Sông Hoàng Hà (Á Châu) dài 4.100 km
- 8.— Sông Volga (Âu Châu) dài 3.688 km

9.— Sông Murray Darling (Đại Tây Dương) dài 2.514 km
HTAZO
(Trích từ điển Larousse)

những hải cảng lớn nhất thế giới

- 1.— New York USA với 92.032 tàu và 68.598.000 tấn hàng
 - 2.— London England 29.137.000
 - 3.— Kobe Japan 26.778.000
 - 4.— Yokohama Japan 28.334.000
 - 5.— Rotterdam Netherlands 26.785.000
 - 6.— Baltimore USA 110.406.000
 - 7.— Colombo Ceylon 22.415.000
 - 8.— Osaka Japan 56.067.000
 - 9.— Antwerp Belgium 18.730.000
 - 10.— Hamburg Germany 2.708.000
- 18.999.000
19.600.000
11.125.000
18.730.000
16.141.000
18.418.000
- NGUYỄN TRỊNH DIỄM XUA (Đà Lạt)

con của cha

Một người cha xứng đáng gọi là cha gương mẫu ở với ông nội và 2 con. Một hôm ông nội rầy và đánh cháu. Ông cha thấy động tình phụ tử bèn ra hỏi:

— « Tại sao cha đánh cháu vậy ? »

Ông nội đáp.

— « Thì nó hỗn láo, tao đánh cho chú. »

Ông cha không nói không rằng chạy vào lấy một thanh gỗ tự đánh vào đầu mình sừng lên một cục.

Ông nội hỏi : « Sao mày tự đánh mày ? » Ông cha trả lời tự nhiên :

— « Thì cha đánh con tôi, tôi cũng đánh lại con của cha vậy. »

UYÊN THỊ (Huế)

kiến vàng ơi

hãy gửi về KV câu
hỏi mà bạn hỏi ai
cũng bị chê là ngờ
ngàn.

HỎI : Kiến Vàng ơi ! Muốn cho tình yêu sống hoài thì phải cho nó uống vitamine gì hở ? Mà vitamine đó mua ở đâu ? Do ai bào chế ? **ÁO TIỂU THU.**

ĐÁP— Tình yêu khi ốm đau, bệnh tật không có thuốc chữa, vì thế tình yêu thường chết lả ra đường phố rất nhiều. Nếu đã trót yêu mà đang còn đi học, hãy học chăm. Có vitamine để nuôi tình yêu, đó là Vitamine T (không phải là Tiền) nghĩa là thư từ. Song đôi khi nó cũng là độc dược, phải coi chừng.

HỎI — Kiến Vàng ơi, chẳng hay Kiến Vàng có thấy con gái «răng khềnh» là xấu không nhỉ. — **PHƯƠNG KHANH (Sài Gòn).**

ĐÁP — « Mười quan mua lấy miệng cười », và KV sẽ bỏ ra 20 quan mua lấy miệng cười răng khềnh (răng khềnh duyên chứ không phải răng « vầu », 32 cái răng xếp hàng vô thứ tự hay răng « hô », che nắng che mưa cho môi dưới).

HỎI : Kiến Vàng ơi, tại sao bạn học trò chúng tớ lại sợ những cặp trứng vịt rất tròn của thầy cô sản xuất thế nhỉ. — **MÍ MEO**

ĐÁP : Đơn giản một lẽ là trứng ấy các cô không ăn được (không có ý nói các cô hay ăn đậu).

HỎI : Kiến Vàng ơi ! ời ! tại sao dân hũicủa khi bối rối hay lúng túng thường gãi đầu thế nhỉ ? ?

KIẾN LỬA

ĐÁP — Có lẽ ta phải đưa tay lên đầu để đánh thức bạn chí dậy để nhờ chúng cố vấn.

HỎI : Kiến Vàng ơi. Nụ hôn cỏ chừng tỏ sự yêu thương không hở Kiến Vàng. **TUYẾT TRINH (Lê-văn-Duyệt).**

ĐÁP : Nụ hôn là hình ảnh của yêu thương. Bố mẹ hôn con cái, con cái hôn bố mẹ Nụ hôn cũng là một cử chỉ thân thiện, xã giao, sùng kính. Tất cả đều chứng tỏ sự yêu thương. Nhưng khi gọi là « Hôn nhau » thì hãy nên xét lại.

chín cái nhất trên đời theo nhà toán học thalès

1.— Thượng Đế là CŨ nhất, vì Ngài đã có tự bao giờ.

2.— Vũ trụ là ĐẸP nhất, vì nó là công trình của Thượng Đế.

3.— Không gian là LỚN nhất, vì nó chứa đựng cả vũ trụ.

4.— Tự do là TỐT nhất, vì nếu không có nó thì không có gì tốt đẹp cả.

5.— Tư tưởng là MAU nhất, vì trong một khoảnh khắc tư tưởng có thể vượt qua không gian để đi đến tận cùng của vũ trụ.

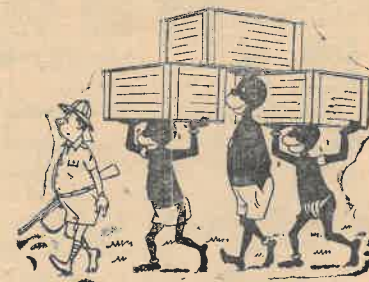
6.— Đem cho người khác những lời khuyên bảo là DỄ nhất.

7.— Tự biết mình là cái KHÓ nhất.

8.— Sự cần dùng là MẠNH nhất, vì nó làm cho người ta có đủ can đảm để đối phó với tất cả mọi sự khó khăn.

9.— Hy vọng là VỮNG CHẮC nhất vì nó vẫn tồn tại mãi mãi cho đến sau khi người ta chết.

TAM ANH (Qui Nhơn)

Tranh không phụ đề

tư tưởng đẹp

— Đời sống chỉ là một khoảnh khắc, nhưng với khoảnh khắc ấy người ta có thể làm nên những việc trường cửu.

BERSOT

— Lửa bốc lên cao, nước tràn xuống thấp. Vậy mà lửa bao giờ cũng thua nước.

VĂN TRUNG TỬ

— Các tật xấu cũng như các ngọn đèn pha xe hơi : chỉ có đèn xe người khác là làm chúng ta chói mắt thôi.

MAURICE DRUON

— Người ta thường thương tiếc cái đã qua, mong cái sắp đến mà xao lãng hững hờ cái hiện có.

TÔN TRUNG QUẢN

— Tình yêu như đèn sáng, con thieu thân biết mình chết mà vẫn lao đầu vào.

R.J. WALLAGE

— Một đời sống gọi là sung sướng bắt đầu với tình yêu và chấm dứt với tham vọng.

— Cái gì tôi đã tiêu xài, bây giờ không còn nữa. Cái gì tôi mua sắm, bây giờ tôi phải để lại cho người khác. Chỉ có cái gì tôi đã cho là còn thuộc về tôi.

THANH VÀN ghi

(Khắc trên mộ bia)

sách « văn phạm việt nam » bằng anh ngữ

Đại học đường Washington ở Seattle vừa ấn hành sách « Văn-phạm

Việt nam » bằng Anh ngữ do giáo sư Laurence C. Thompson biên soạn. Cuốn văn phạm này được coi là 1 tác phẩm đầu tiên viết bằng Anh ngữ, trình bày một cách khái quát và dễ hiểu về tiếng Việt.

Giáo sư Laurence C. Thompson thuộc ban Viễn đông và Ngôn ngữ Đại-học-đường Washington. Tác phẩm của ông là một công trình 12 năm khảo cứu và là một công cụ tham khảo duy nhất cho những người ngoại quốc học tiếng Việt.

ĐỖN CỎ (Nha Trang)

bà mẹ « già nhất »

Tên bà ta là Alice Kistler, nữ danh Taylor, sanh tại Wakefield, Massachusetts ngày 11-6-1899, đã sanh cô Suzan o Glenadee, California vào ngày 18-10-1956, khi bà ta được 57 tuổi 129 ngày.

hiều con cháu nhất

Đại Úy Wilson Kettle, sanh tại Newfoundland, Canada, chết vào ngày 25-1-1963, thọ 102 tuổi, đã để lại 11 người con, 2 bà vợ, 65 người cháu, 365 « cháu chắt ». Tổng cộng tất cả là 582 người.

người mập khi chết

— Robert Hughes, người mập nhất thế giới, đã chết vì chứng dư máu năm 1958 tại Indiana, Hoa Kỳ. Ông ta 32 tuổi, nặng 483 ký và có vòng thân đến 307 phân. To bằng 4 người thường.

Ông làm trong gánh xiếc. Khi ngã bệnh, không bệnh viện nào nhận ông được vì ông không chui lọt qua cửa và không chiếc giường nào chịu nổi. Khi chết, chiếc roulotte của ông được dùng làm xe tang vì không chiếc xe nào chở nổi quan tài !

C.MINH (Qui Nhơn)

cái nón và món xúp

— Đọc trong một tạp chí ở tiểu bang Philadelphie, Hoa Kỳ :

« Chỉ tốn có 2 mỹ kim các bà, các cô lịch sự có thể đến một hiệu buôn lựa chọn một cái nón thích hợp với mình. Đợi được trong 3, 4 ngày, các bà các cô có thể đem nấu cái nón của mình đợi là cả nhà có thể quây quần ngồi « chén » với nhau vui vẻ » !

CÔNG MINH (QN)

tặng ông thợ hớt tóc

MỜ TÓC DÀI NHẤT THẾ GIỚI

Các hip py để tóc dài phải biết kỹ lục này. Swami Tandarsannadhi, cầm đầu tu viện Thiruvadu Thurai Ấn độ có đầu tóc dài tới 8 thước hồi năm 1949.

BỘ RÀU DÀI NHẤT

Một người Na-Uy, ông Hans Langseth (1846-1927) có bộ râu dài 6 thước. Khi ông từ trần bộ râu này được mang vào viện Smithsonian, Hoa thịnh đốn.

BỘ RIA MÉP DÀI NHẤT

Một người Ấn độ, ông Masuriya Din (sanh năm 1916 tại Partabarh, Pradish) năm 33 tuổi bộ ria mép đã dài tới 2 thước rưỡi; đến năm 45 tuổi ông phải mất gần 50 đô la để săn sóc bộ ria phi thường đó.

TRẦN NHƯ NGHI

tâm tình

— Hồi tưởng lại những kỷ niệm vui người ta không còn cảm thấy vui, nhưng hồi tưởng những kỷ niệm buồn người ta cảm thấy đau khổ.

BYRON

— « Mộng vẫn đẹp hơn thực » nhưng có cái đẹp hơn cả mộng là tấm lòng chung thủy.

VICTOR HUGO

— Sự làm lành cũng giống như cái giấy thấm bàn khô vết mực nhưng không xóa được.

MAURICE BIRAUD

30 năm không nói

Red Frommer đã không nói một câu hay thốt ra một tiếng nào suốt 30 năm trời, sự trừng phạt phi thường này đã do hấn ta đặt ra. Frommer trong một lần tức giận, đã chửi rủa cô vợ mới cưới của hấn, ít lâu sau cô bị chết một cách thảm thương mà Frommer nghĩ rằng sự này đã do lời mắng chửi của hấn gây nên. Hấn là nhân vật nổi danh ở Croritkow Balan và khi hấn chết năm 1628 báo chí ở bức và Ba lan đều kể lại đời hấn và lời thề lạ lùng mà hấn không bao giờ bội ước.

HỌA MI

chuyện lạ

Với trò chơi Droll mà Kiến Em vẽ 5 ngón tay người ta, tham dự cuộc chơi có tới 5 chục bạn cùng đáp một câu tương tự là « Năm ngón tay của Như Lai biến thành Ngũ Hành Sơn để nhất Tề Thiên Đại Thánh ».

KV lấy làm lạ quá xá cỡ.

Kết quả cuộc thi

Sau hai số chọn đăng những «tác phẩm» qua vòng sơ tuyển để vào chung kết, KV có vài điều sơ xuất mà các bạn Vàng đã mách bảo, KV xin cảm ơn nhiều. Sau đây KV cho đăng tiếp các tác phẩm dự thi và cuối cùng là tuyên bố «giải thưởng» Văn Chương Kiến Vàng»

— Kiến Em mãi uống La Ve,
Nên Duyên Anh bắt hấn ta phải chừa. **LÊ MINH HUỆ (Thủ Thừa)**

— Anh Em Kiến Vàng dạo phố
Mua thuốc ban nóng hiệu Con Nai lùn.
VÕ QUANG TỊNH (Chi Hòa)

— Hai Anh em Kiến Vàng mà làm
chính trị nước này phải biết danh.
HUY VŨ (TT)

— Kiến Em phác họa thơ văn chi
loạ dzậy. Bộ người muốn ngủ à ?
PHẠM THỊ ANH NGÀ (Huế)
— Dầu hoa phượng chưa vương
lên tóc

Ánh mắt buồn em khóc ngỡ ngang
KIẾN VÀNG (Gia Định)
— Anh em nhà Kiến hỡi, văn
chương người đang làm ta muốn
bề phôi. **KIÊN GIANG (Sài Gòn)**

— Mang nường nhớ em về
phương đó Lời thương còn hoài em
biết không ?

MINH (Phong Dinh)
— Nàng mây bao phủ trời hồng
Anh em nhà Kiến vội đông lên
cành
DƯƠNG HOÀI AN (Sài Gòn)

Sau đây là là «tác phẩm» được Kiến Em vỗ râu khen ngợi và KV xin gửi tới mỗi bạn 1 bản đặc biệt ANH EM KIẾN VÀNG do tác giả gửi tặng với chữ ký dành cho các bạn Vàng. Riêng về 1 tháng báo TN tặng như đã hứa, KV xin cáo lỗi, vì KV trần đóng một mình một cối ở cửa tiệm nên quá bận rộn. Bù vào đó, KV xin gửi tặng mỗi bạn một cuốn sách của DUYÊN ANH. Chào vui vẻ.

1/ Tôi muốn anh em nhà Kiến phải là các Dân biểu Hạ nghị viện.

XUÂN SƠN (Cần Đước)
2/ Vì mãi nhìn em, anh lụt cồng Phận đen không thấy bóng hồng nhan

KIẾN BÉ TÍ XÍU
183/234A Bến Vân Đồn — Sài Gòn
3/ — Em là Vân ?

— ...
— Bộ khinh Honda à ?
— ...
— Như nếu...
Một cái tát phúc đáp.

LÊ NGỌC YẾN
28, Trần Bình Trọng — (Gia Định)

4) Em mời lớn nên coi Tuổi Ngọc Phận anh hèn vẫn đợi biểu không.
LÊ KIM BÁO

213/41c Nguyễn Trãi Chợ Lớn.
5) Hạnh phúc không bình dị mà
tuyệt vời như lúc em nghĩ: có anh.

MỘT BẠN VÀNG (Nha Trang)
— Riêng 2 bạn Xuân Sơn (Cần Đước) và một bạn Vàng (ở Nha Trang) Hãy gửi địa chỉ về gấp cho KV.

phân cá voi

Có một loại cá voi tên Cachalot bài tiết ra những đồng phân... đắt giá. Bởi vì mỗi kg phân cá này giá bán tới hơn 1.000 quan tiền vàng.

Chất phân cá có chứa 20% chất thơm và 98% chất khác giống nhau như chất cho lesterine. Và phân cá Cachalot dùng để làm chất nước hoa thơm ngát như mùi xạ. Chỉ cần hòa 1 mảnh nhỏ chất ấy vào nước là đủ thơm cả 12 tử quần áo. **BÍCH NGÀ**

kiến vàng và bạn vàng

Cùng các bạn Vàng thân ái, từ ngày cửa tiệm mưa may bán đất, làm ăn phát đạt, KV quá bận rộn nên ít khi có dịp hầu chuyện với các bạn, mặc dù thư từ hồi hán đồn về như nước lũ. Các bạn thông cảm cho KV được vốn tất. Nhất là nơi mục «Kiến Vàng ơi», Kiến Vàng đã bị réo hỏi tới tấp, vậy xin phép bạn Vàng, KV sẽ chỉ trả lời câu nào mà KV cảm thấy có hứng, nghĩa là có một số câu hỏi kể là không xuất sắc có thể bị loại. Bạn Vàng đừng buồn nhà.

KIẾN HUƠNG— Khi học muốn không lươn miệng hôn bàn thì hãy đi ngủ sớm và giả bộ nói rằng, sáng mai ta sẽ thức dậy sớm, thế là Hương sẽ yên chí ngủ ngon.

CỎ LẠC LOÀI (Tam Kỳ). TN sẽ còn là TN hoài nếu TN luôn nghĩ mình còn là TN nghĩa là bạn vườn còn TN.

TRẦN XUÂN LÝ (Hà Tiên)— Mong được thư dài của bạn đều đều để Kiến Em vừa đọc vừa cười nhưng lại không thích trả lời. Ông Thư Ký Tòa soạn đang ngắm tranh của Lý.

Đ.T.T ĐOAN (Tân Định)— KV coi bộ Đoan giỏi toán, cơ siu lại théc méc tới chính sách «giáo dục võ rừng» làm chi nhỉ ?

HUY KHANH (Phú Nhuận)— Dốt không xấu mà lười mới xấu. Chăm chỉ là Khanh bê bằng cấp dễ như chơi.

QUANG THANH TRUYỀN (Kiến Hòa) Hay cười thì đúng là khách hàng quen của Chạp Phô. Kiến Vàng hoan hô cả hai râu 6 chân.

TÚ VÂN (Gò Dầu Hạ)— Các anh hùng thường chết lãng xẹt, nhưng cái chết vì đàn bà đẹp đúng là cái chết vĩ đại. Trách chi hai vị anh hùng đó. Có

khi họ chết vì... Kiến cần cũng nên.

SA DU (Blao)— Tất cả những cuốn sách đó có bán tại các tiệm sách. Riêng TN số 5 và 6, phiền là phải đợi TN đóng bộ cơ.

QUYÊN DƯƠNG (Tam Kỳ)— Mong nhận được hàng gửi về đều đều.

ĐOÀN NHẬT DŨNG (Cái Răng)— Vấn đề thả câu bắt cá, KV không dám có lời bàn, nhưng bạn nên «ngắm» cá bơi lội mãi có vẻ thú vị hơn.

VÂN BÍCH HỒNG (Phú Bôn)— Tất cả sách báo TN có phát hành trên toàn quốc. Muốn mua dài hạn bạn nên viết thư về quản lý sẽ có điều lệ gửi tới bạn.

NGUYỄN THỊ NHẬN (Biển Hòa)— Các Thánh ở Thiên đàng có lẽ không có đầu to đầu bé, nên phải xét «tiêu sử» trời mới có thể phát hào quang trên đầu được. Dù sao cũng phải hỏi lại Ngài gác cửa Thiên đàng đã.

Đ. HIẾU (Ban Mê Thuột)— Có lẽ ông BÐ đã thả dù quà của Hiếu xuống sông hồ nào rồi. Kiến Vàng đợi... dài râu ra.

CHÂU (Cư Xá ?) Loài Kiến hình như không có tình ái. Bạn thấy đó. Kiến nào cũng có râu và gọi là Kiến thợ chỉ lo làm việc hùng hục cả ngày nên không có vụ tán tỉnh dân «kẹp tóc». Vấn đề sinh nở là độc quyền của Kiến Chúa. Các câu hỏi khác, KV xin nợ.

DUY LỘC— Kiến Vàng có nhờ Kiến Em xem tranh dùm, thế mà nó vẫn không cười được, có lẽ nó không hiểu gì hết.

TI TI (Khánh Hội)— KV luôn luôn khoái mẹo vặt, vì đó mới hiếm lạ, gửi tiếp mau đi.

THẮNG NHÓC CON (Sài Gòn)— Nếu bạn là dân húi cua đích thực, ta chả nên nói gì. Nhưng có vẻ là con gái thì nên khóc tí cho có duyên, vì dù sao cũng là «lên xe tiễn anh đi, chưa bao giờ buồn thế...»

T Ừ K Ế T Ờ N G

Lũy vòng lại con đường, đứng ở một góc vắng. Từ đây Lũy thấy được những ngôi nhà bên kia có vườn hoa, mái ngói đỏ. Tiếng chuông reo nghe xa, như tiếng dế mèn rúc trong bãi cỏ.

Một lúc Lũy thấy Cúc Huyền và My đi ngang qua. Lũy yên lặng ném mầu thuốc và dập tắt nó dưới chân. Lúc ngróc lên Lũy thoáng thấy ánh mắt của Cúc Huyền quay đi và hai người tiếp tục nói chuyện với nhau. Họ đi chậm, và vào sát lề cỏ. Lũy yên lặng đi theo phía sau. Đi một lúc Cúc Huyền và My như sắp sửa quẹo sang con đường khác tránh mặt Lũy, bực quá Lũy gọi to :

— Cúc Huyền.

Cúc Huyền vẫn không quay lại. Lũy đi nhanh tới trước băng qua đường đối mặt với Cúc Huyền hỏi :

— Cúc Huyền không nghe gì hết à ?

My nhìn về mặt tức giận của Lũy, lưỡng cống ngó lại Cúc Huyền rồi nói :

— My về trước Cúc Huyền nhé.

Cúc Huyền lật đặt nắm tay My kéo lại :

— Chờ Cúc Huyền về với.

— Cúc Huyền có bạn.

— Không phải. Quen thôi.

— Quen cũng là bạn rồi. My về trước, mai gặp lại. My thoát tay Cúc Huyền đi nhanh và băng qua đường. Lũy xắn tới gần giọng :

— Cúc Huyền làm bộ không nghe hả ?

— Không biết.

— Không muốn nói chuyện hả ?

— Lũy mất lịch sự. Tại Lũy mà My bỏ về trước. Ngày mai tại nó đồn rùm lên cả trường điều biết. Lũy cười :

— Biết gì ?

Cúc Huyền đỏ mặt đi nhanh hơn chứ không thèm trả lời. Lũy chặn trước mặt. Cúc Huyền cự :

— Lũy gan ghê hả ?

— Ai kêu Cúc Huyền không thèm trả lời.

— Lũy kỳ ghê. Nói chuyện ngoài đường người ta đòm ngó. Tại kia sẽ đồn rùm lên chắc có nước phải nghỉ học.

— Sao lại phải nghỉ học ? Bộ bạn của Cúc Huyền không có đứa nào có bồ à ?

— Không biết. Nhưng tại nó giấu kỹ lắm.

— Lúc nãy thấy họ chờ ngoài trường thiếu gì. Có cả thằng «mặt gà mái» chờ Cúc Huyền nữa.

Cúc Huyền trợn mắt nhìn Lũy, vụt băng qua đường đi thật nhanh. Lũy phải chạy theo nói :

-- Không có gì với thằng đó sao Cúc Huyền khó chịu ?

— Không có người ta mới khó chịu chứ. Lũy đừng có dựng đứng câu chuyện.

— Không có thì thôi. Nhưng Cúc Huyền phải nói chuyện.

— Đã bảo không có nói chuyện ngoài đường.

-- Chứ nói chuyện với Cúc Huyền ở đâu ?

— Ở nhà, bộ không được sao ?

— Cúc Huyền chưa mời, ai dám tới. Bộ nói người ta không sợ lưỡi búa của ông Nội à ?

Cúc Huyền đỏ bừng mặt cố dấu nụ cười. Lũy đi gần Cúc Huyền hơn và hỏi thật nhỏ :

— Cúc Huyền hết giận rồi hả ?

— Không biết.

— Cứ để My về trước đi. Biết đâu My lấy mình làm cái cò đề về trước gặp bồ của My đang đứng chờ ở đằng kia.

Cúc Huyền lờm :

— Lũy đừng nói bậy, My chưa có bồ.

— Làm sao Cúc Huyền biết được?

— My chưa có bồ.

— Nhưng làm sao Cúc Huyền biết. Bộ My có bồ thì My phải nói cho Cúc Huyền biết à ?

Cúc Huyền mím môi :

— Chuyện gì My cũng nói cho Cúc Huyền nghe cả.

— Nhưng chuyện có bồ chắc là My phải giấu.

— Đã bảo không có.

Lũy đưa tay quơ một vòng trước mặt :

— Lúc này tới đây Lũy có làm quen với một thanh niên đứng trước cổng trường. Lũy hỏi anh ta chờ ai anh ta nói chờ My. Và Lũy nói Lũy chờ Cúc Huyền.

Cúc Huyền sừng sộ :

— Lũy đừng nói xạo.

— Không tin mai Cúc Huyền hỏi My thì biết. Bồ của My học trường nam trung học kia, tóc hớt ngắn, có vẻ «si bo» lắm. Chắc anh chàng là tay đua xe đạp không thì cũng là một cây chạy nước rút.

Cúc Huyền cười :

— My không có bồ như thế.

Lũy tỉnh bơ :

— Có bồ đẹp trai như thế mà My giấu.

— Đã bảo My không có bồ như thế. Lũy chuyên môn bịa chuyện cho người ta.

— Cúc Huyền bênh vực cho My hả ?

— My không có bồ mà Lũy nói có bồ, phải bênh My chứ sao.

Lũy nhìn về mặt phụng phịu của Cúc Huyền. Cái môi đưa ra giận dỗi, đôi mắt long lên, tròn xoe. Lũy thích thú cười, không hiểu sao Lũy cứ thích chọc cho Cúc Huyền giận. Dù mỗi lần Cúc Huyền giận cái hy vọng đi chơi biển với Cúc Huyền lùi xa ra tầm tay Lũy.

— Cúc Huyền biết không ?

— Biết gì ?

— Khi người ta có bồ người ta dễ thương ra và đời sống cũng vui hơn nhiều.

Cúc Huyền đỏ mặt hỏi :

— Lũy muốn ám chỉ ai ?

Lũy quơ một vòng tay ra trước mặt đáp bằng quơ :

— Nói chung chung những người mới yêu nhau ấy mà.

— Lũy toàn nói bậy bạ. Không thêm nghe nữa.

Cúc Huyền bịt tai lại đi ra xa. Lũy nhìn con đường nối về phía trước. Đám học trò con gái đi xe đạp ngang qua quay dóm lại. Cúc Huyền mắc cỡ quay lại cự :

— Lũy thấy người ta dóm mình không ?

— Ăn nhằm gì.

— Lũy không ăn nhằm chứ Cúc Huyền bị tụi nó đồn lên thì có nước chết.

— Kệ tụi nó; Bộ tụi nó không có bồ tụi nó ganh hả ?

Cúc Huyền bịt tai lại :

— Lũy nói bậy quá.

Lũy cười. Cúc Huyền cứ cố phải đi nhanh hơn Lũy để giữ một khoảng cách thật xa. Lũy đi phía sau đá những viên gạch rơi rớt, những chiếc lá cây, những ống lon bơ vơ tội nghiệp, Lũy không biết con đường phía trước sẽ dài hay ngắn, có dẫn về nhà Cúc Huyền không. Lũy mong cho Cúc Huyền đi lạc, quên mất đường về nhà. Chắc là sẽ thú vị lắm. Cúc Huyền đi không ngoái lại. Lũy mặc kệ, cứ đi phía sau với những trò chơi của mình. Con đường vắng người dân. Học trò đã về hết. Chỉ còn nắng úa vàng trên lá cây, trên mặt đường. Lũy nghe tiếng móng ngựa gõ lóc cóc ở đường nào vọng tới. Cúc Huyền đã đến đầu đường sửa soạn quẹo, Lũy chạy nhanh lên kêu :

— Ê, đi đâu đó.

— Đi về chứ đi đâu.

Lũy ngờ ngác :

— Về bằng đường này hả ?

— Ừ. Đường này chứ còn đường nào nữa.

— Dài hay ngắn ?

— Ngắn. Đi một chút xíu là tới nhà.

Lũy cười :

— Thôi đi đường khác. Lựa đường nào dài thật dài mà đi. Càng lâu tới nhà càng tốt.

— Không được. Bộ Lũy không thấy trời sắp tối rồi hay sao. Nãy giờ nếu không có Lũy người ta đã về đến nhà.

— Về trễ một hôm có sao đâu.

— Ông Nội ngồi ở cửa chờ. Về trễ ông Nội la ghê lắm. Lũy ức ông Nội của Cúc Huyền kinh khủng. Tại sao ông cứ hay đe dọa Cúc Huyền thế. Lũy nghĩ những người tới tuổi già thường hay thương con cháu. Ông Nội Cúc Huyền lẽ ra phải nằm trong ghế xích đu xem báo chờ Cúc Huyền về xoa đầu một cái. Đằng này Lũy tưởng tượng lúc nào ông cũng cầm cái búa chẻ củi đứng gác cổng nhà như một vị hung thần.

(Còn tiếp)

Đừng thất vọng quá

Thưa bác sĩ, cháu năm nay 16 tuổi, bị tật ở một bên ba sườn và cong xương sống, mà lại không biết có bệnh viện nào chữa trị được không? Đáng lẽ cháu không hỏi bác vì theo cháu nghe người ta nói thì vô phương cứu chữa. Nhưng mà mỗi lần nhìn lại thân thể cháu thấy khổ tâm ghê. Vậy nhờ bác sĩ cho biết có bệnh viện nào chữa trị được không?

VŨ VĂN NGHĨA
(Phú Nhuận)

Cháu chưa kể rõ ràng cho tôi nghe diễn tiến của bệnh trạng Bệnh mới phát hiện hay là tật bẩm sinh? Tuy nhiên, việc đầu tiên phải làm là chụp một hình quang tuyến xương lồng ngực và cột xương sống rồi mang đến ngay bệnh viện Bình Dân đường Phan Thanh Giản, Sài Gòn (khu ngoại thương) nhờ điều trị. Không nên thất vọng quá, còn nước còn tát lo gì!

vô ích

(Trả lời em Thảo Trang ở Phan Thiết)

Có một thời kỳ thuốc Obésitol rất khan hiếm vì lính Mỹ hay dùng với ma túy nên tiêu thụ quá mạnh và các

nhà thuốc Âu Mỹ cũng dần biến được phẩm này để bán chợ đen. Vì lẽ đó nên cháu không tìm ra được là điều dễ hiểu, thử tìm mua Lipolysine F xem sao. Tuy nhiên, nếu dùng thuốc mà vẫn tiếp tục ăn nhiều mỡ thì vô ích cháu ạ!

bệnh mắt

Cháu năm nay 16 tuổi rồi mà có bệnh về mắt rất lạ. Cứ mỗi lần cháu đau đầu hay nhìn vào chỗ chói sáng là con mắt tự nhiên bị đau tức nên phải vào chỗ tối hay là chỗ mát ngồi thật lâu mới hết. Đôi khi có những lúc không đau mà coi sách thì thấy chữ trên lộn chữ dưới khó khăn lắm mới đọc được. Nhờ bác giải thích dùm tại sao, và uống thuốc hay làm gì để hết?

VŨ BẰNG LINH
(Tam Kỳ)

Cứ như cháu tả, tôi đã nghĩ ngay tới bệnh Áp lực nội nhãn quá dư (Glaucome) hoặc mục tật cận thị (Myogic). Nên tới thăm một y sĩ nhãn khoa.

Thử nhỏ hàng ngày Sulfate neutre désérine 1%. hay Pilocarpine 2%, và uống thêm Diamox mỗi ngày chừng 2 viên, hoặc Solutrutine, và Rutascol, hy vọng bệnh của cháu sẽ thuyên giảm mau chóng.

ăn nhiều chân gà

(Trả lời Hải Vân Sơn ở Ba Xuyên)

1) Bạn cháu nói đúng đấy. Thanh niên, con trai gì mà 20 tuổi mới nặng có 43 kg và cao 1 m 58, với sức nặng ấy cháu chỉ cần nhìn đôi ít bữa là sẽ giống cây sậy yếu ớt của Pascal như đúc, và có quá nhiều hy vọng được

hoàn dịch! ... Nên uống dầu cá thu và Extrait de foie.

2) Các cụ ngày xưa thường bảo chứng run tay là do ăn nhiều chân gà sinh ra. Theo y học thái tây thì có thể đó là triệu chứng của thần kinh viêm (Polynévríte), yếu tim, yếu các bắp thịt hay suy nhược tổng quát (Faiblesse générale) v.v.. dùng tạt Strychnal B1 fort để chích xem có kết quả chăng? Vài tháng sau nhớ báo kết quả cho chú, nghe!

bệnh thần tiên

Thưa bác sĩ, mỗi khi cháu ngủ, cháu hay nằm mơ thấy « người yêu », đôi khi còn « mơ » gọi tên người yêu « ồm tồm », người nhà cứ tưởng cháu nằm gặp « ma ». Vậy, thưa bác sĩ, có phải cháu mắc chứng đau « tim » không. Nếu phải, nên uống những thứ thuốc nào.

LƯU THẢO
(Tuy Hòa)

Tuổi vừa lớn vừa chớm biết hương vị của tình yêu, trái tim vừa bị xâm chiếm bởi một hình bóng kiều diễm nào đó, có lẽ mọi người ai cũng trải qua một thời kỳ mơ và « mơ » người yêu như cháu.

Nói thế đủ để cháu hiểu rằng điều đó rất thông thường. Cháu còn thắc mắc, và muốn chấm dứt những giây phút êm ái đó nữa chăng? Nếu muốn, mỗi tối trước khi ngủ có thể uống một viên Épanal.

NGUYỄN TUẤN ANH

làn da lý tưởng

(Trả lời Thùy ở Nha Trang)

Mỗi tối trước khi đi ngủ sau khi rửa mặt sạch, cháu nên dùng kem nuôi da (Creme nourrissant), thí dụ nhãn hiệu Elizabeth Arden (beauty sleep) để thoa cho mịn. Chúc cháu yêu đời luôn.

mặt tái

(Trả lời N.X.L. ở Đà Lạt)

Mặt mà da mặt vẫn xanh mét và tái, có lẽ cháu bị thiếu máu (Anémie) hay đau tim đấy! uống ngay Hépatone hay Hépacon B12 và Coramine. Nên thử máu để đếm số hồng huyết cầu (Numération Globulaire) thiếu hay đủ. Hy vọng cháu sẽ có làn da mặt luôn luôn ửng hồng sau một thời gian ngắn uống thuốc.

BAN NGỌC VÀ GIA ĐÌNH Ở CÁC QUẬN GÒ GẤP, THỦ ĐỨC, NHÀ BÈ, QUẢNG XUYỀN! GIA ĐÌNH, HÃY BỎ PHIẾU, CHỈ BỎ MỘT PHIẾU THÔI, CHO ỪNG CỬ VIÊN

Bác Sĩ

Nguyễn-Tuấn-Anh

Dấu hiệu

BA CÂY NẾN CHÁY

(Thà thắp một ngọn nến còn hơn ngồi nguyên rửa bóng tối).

vào ngày 29 - 8 - 1971

chỉ
bầu NGUYỄN-TUẤN-ANH

tuổi ngọc

dà lạt, tôi đứng chờ rặng đông

Tôi đứng chờ rặng đông ôi rét quá
Giọt sương về thánh thót ở trên môi
Bỗng tôi nghe đời mình như giấc mộng
Lá thông vàng đầu đón lấm người ơi.
NGUYỄN NHƯ HƯƠNG

dáng thơ

Gió lộng đường chiều cho lá bay
Cho hoa me vương tóc em dài
Cho tà áo trắng tôn thành khói
Cho bụi vô tình hôn mắt nai

lối về

Xinh quá chiều nay hoa trắng bay
Nghiêng nghiêng tơ nắng tóc em cài
Ém đềm vật áo dùa theo gió
Vẫn nhẹ như là những áng mây
HOÀNG NHẤT HẰNG

con đường qua nhà em

tới đó chiều mưa hay sớm nắng
con đường cũng đọng nước chưa khô
đôi bánh xe quay đều chậm chậm
những dòng nước rẽ ở đường vô

trước hiên có những chùm hoa giấy
hoa đỏ chào anh vừa tới thăm
đôi mắt ai nhìn cho rất ngại
bao giờ cũng thế dấu quen thân

tới mấy mươi lần như mới tới
khi về vẫn muốn ghé thăm luôn
đường có bụi mù hay nước lội
vẫn thích vòng quanh như lệ thương

mấy buổi nay rồi không ghé được
Con đường nước đọng đã khô chưa
nghe nhớ như tình nhân thuở trước
con đường tháng sáu chắc bay mưa?
TRƯƠNG THANH THÙY

con tàu thời gian

Khi những giọt nước mắt em
nhỏ xuống làm nhạt nhòa đêm đen
thì nỗi buồn cũng đã phôi phai
có còn gì đâu để mà buồn
một ngày rồi cũng hết
một đời rồi cũng qua
thời gian là con tàu chở những
gêu thương xa hoài tim nhỏ
thật nhiều lần những hạt
sương muối làm mặn môi em.
hãy nhắm mắt mà quên
hãy đóng ngăn kỷ ức đời đời
dù cho những kỷ niệm có ngọt
ngào và ngon như mật
cũng hãy quên đi
bước chân nào vừa qua cho
khu vườn mùa đông của em
tủi thân quá đổi
đến rồi đi vội vàng có
phải đó là sự đương nhiên
của đời sống hay chẳng
mùa xuân nào đi mãi không
về cho gần tim em ngàn
ngày bằng giá
thì thời hạnh phúc ơi cho em
gửi lời già biệt
hạnh phúc buồn như một đêm đen
BÍCH GIANG

người chị mười lăm

Người chị mười lăm tuổi
Tóc thả xuống ngang người
Trám cài dòng chỉ rối
Nhìn trời nhớ xa xôi

Người chị mười lăm tuổi
Những ngày mưa gió trắng
Đêm khuya thường chơi khóc
Sao sáng kẻ đường rặng

Người chị mười lăm tuổi
Những ngày mưa gió đông

Mắt buồn qua ô cửa
Tóc rối sợi chỉ hồng

Người chị mười lăm tuổi
Âm thầm trong đêm khuya
Cầu mơ hồn gương lược
Ngày mai sáng đường về

Người chị mười lăm tuổi
Linh hồn của thủy ngân
Môi hồng vừa hé nở
Tuổi thắm chỉ một lần

Người chị mười lăm tuổi
Nỗi buồn của mùa thu
Trong lòng thành phố nhỏ
Mong ước thuở xa mù

Người chị mười lăm tuổi
Đừng đợi một mùa xuân
Giữa đời người rã rượi
Đừng đợi chỉ một lần

Người chị mười lăm tuổi
Mười mấy mùa thu buồn
Bay trên thành phố nhỏ
Trên cuộc đời sầu thương.
NGUYỄN KHOA MIÊN

tháng chín, mưa biết gì không

Mưa biết không tháng chín này đi học
Khai trường rồi ngày sẽ rất hiền ngoan
Tờ lịch êm rơi chẳng một than van
Ấm áp cả miền thương cùng phấn bâng

Tóc sẽ chải giữa một hồn lãng đãng
Gương ngậm ngùi soi vọng cõi tình xa
Mắt bỗng buồn hơn một chút thuở qua
Mưa có hiểu, giấc mơ nào cũng vội

Khóc mất thôi bởi lòng mềm quá đổi
Tuổi hôm nào về đầy nặng trong tay
Mắt ngáy ngó cho nhớ lại từng ngày
Ngọn cây cao, lá nghiêng, sần vừa đủ

Thôi cất đi những tháng ngày xưa cũ
Khai trường rồi chân sáo rộn ràng khua
Lá run run trong gió lạnh của mùa
Lớp học mới có một ô cửa đẹp.
DU MÙA ĐÔNG

cơn mưa sầu nhung nhớ

Mưa trên lối đi buồn
Anh ngồi sầu lặng lẽ
Mưa trong mắt em buồn
Cúi đầu qua lặng lẽ

Mưa trên má em hồng
Trên tóc dài lạnh giá
Anh ngồi buồn mênh mông
Con đường sang mây ngả

Con đường về cuối xa
Em vô tình mãi bước
Anh nghe lòng thiết tha
Ngồi đợi tròn mộng ước

Ngồi đợi buồn cơn mưa
Ngoài hiên sầu giọt nước
Nhưng nhớ dấu em xưa
Anh ngồi sầu mộng ước...

TẠ VĂN SĨ

con đường mang lá úa

đồ thị xuân mai

Giọng hát trong cho em buông thả tâm hồn, em bước đi nhẹ nhẹ trong nắng, nắng dịu dàng chảy dài trên tóc em, em mơ ước nắng vẫn mãi mãi chiếu êm ả trên con đường này, như chiều hôm nay, để em hoài hoài được bước, được dẫm lên chân những chiếc lá vàng úa.

Em yêu những chiếc lá úa vô cùng! Chúng xanh xao, vàng vọt và thật yếu đuối nhưng em lại thích gót chân được dẫm lên chúng nhẹ thật nhẹ, từ thật từ để em còn được nghe rõ hồn em đang bâng khuâng. Mơ hồ em lại nghe tiếng hát trong cao ru em lẩn nhủ, hình như bản « lá vàng rơi » thì phải. Tiếng hát ở đâu nhỉ? Em lắc đầu nhẹ nhẹ, mặc dù tiếng hát ấy phát xuất từ đâu đi chẳng nữa thì em vẫn cả quyết rằng chỉ có mình em và con đường mang lá úa này là nghe được mà thôi.

Em yêu con đường chi lạ! Tại sao « hấn » quyến rũ em thế? Có lẽ « hấn » hợp với tâm hồn của em chắc như vật vì chiều nào bận việc không đếm bước trên con đường này là em cảm thấy trống vắng mênh mông.

Em muốn khóc khi một chiều có mưa giữ chân không cho em ra con đường thăm những chiếc lá buồn hiu hắt, có lẽ chúng thì thầm nói chuyện với nhau. Em cũng lại muốn khóc khi trời nắng gắt, mẹ không cho em ra thăm chúng. Con đường yêu thương của em ơi! Có nghe em gọi không? Em không hỏi đâu! Em không hỏi con đường là tiếng hát đã ở đâu vang lên đâu! Vì em biết, con đường cũng như em, chỉ nghe và chỉ được nghe thôi, không cần tìm hiểu thì em sẽ đổi lòng mất, con đường cũng thế, cũng như em, đừng tìm hiểu, bạn em nhé!

Tiếng hát thoảng qua tai em, cao vút rồi trầm trầm, em ngậy người đứng tựa vào một gốc cây, em lắng nghe, tiếng hát dịu dàng, êm đềm ru em, em từ từ khép bờ mi. Giấc ngủ của em cũng êm đềm, cũng dịu dàng như tiếng hát. Tuổi hồng em chớm nở, ngọt ngào như mật, em say ngủ, giấc ngủ đầy thần tiên.

Một giọng nói cùng với một bàn tay đập nhẹ vào vai em: « Chao ơi! làm chi mà ngủ dưới gốc cây vậy nè? » Em giật mình tỉnh dậy. Hương đứng nhìn em trôn trối, ngạc nhiên hiện rõ trong ánh mắt nó khiến em muốn bật cười. Em lắc nhẹ đầu. Hương càng ngạc nhiên hơn, nó kéo tay em: « về nhà rồi ngủ, ta tới nhà mi, chẳng thấy mi đâu, ta biết ngay là mi đã tới con đường này, thế nhưng ta không ngờ mi lại ngủ luôn ở đây. Sao mi yêu « nó » thế hả? ». Sao mi yêu « nó » thế hả? Em đã bảo tại « nó » hợp với tâm hồn của em cơ mà! Nhưng với Hương, làm sao Hương hiểu được em? Em lại lắc đầu. Hương kéo em đi một mạch. Hồn em chợt trống vắng lạ thường, à! em hiểu, em hiểu rồi. Rồi con đường đã đánh nhưng còn tiếng hát, tiếng hát đâu? Nhỏ Hương đã làm xáo trộn tâm hồn em tiếng hát đã mất. Tiếng hát, tiếng hát là do em tưởng tượng, nó phát ra từ hồn em nên chỉ có em và con đường nghe được thôi, còn nhỏ Hương, nếu hẳn nghe được giọng hát ấy chắc hẳn chẳng dám kéo em về đâu.

Chân bước đi nhưng em còn cố ngoái đầu lại nhìn, con đường nhỏ dần theo tầm mắt em. Em thương thương lạ và bỗng nhiên em thấy một chiếc lá vàng úa rơi nhẹ vào hồn.

đàn bà... và đàn ông

Một người vụng về bảo: người đàn bà nhiều chuyện đừng nói nữa. thành công là người tìm được ông chồng như thế.

Jean Rostand

Nhưng một người lịch sự sẽ bảo miệng bà ta xinh đẹp biết bao nhiêu khi đôi môi bà ta khép lại.

S. Adam

— Khi người đàn ông tuyên bố: « Tôi rất tin vợ tôi » tức là ông ta rất tin nơi bà vợ.

Khi người đàn bà tuyên bố: « Tôi rất tin chồng tôi », có nghĩa là bà ta tin ở chính mình vậy.

Stuart Mill

— Nếu không có đàn bà thì đàn ông đã ngồi đồng bàn cùng thần thánh.

Cicéron

— Người đàn ông thành công là người kiếm được nhiều tiền hơn số tiền vợ ông 'a xài, còn người đàn bà

Hình phạt của những kẻ đã quá yêu đàn bà là yêu họ mãi mãi.

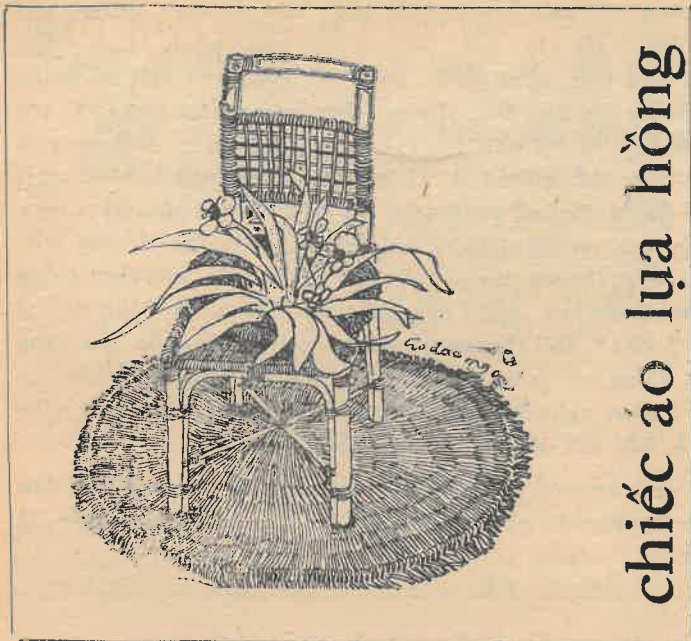
André Birabeau

Hình phạt của những kẻ đã quá yêu đàn ông là thỉnh thoảng nghe người ta thì thầm rằng hồi trẻ bà ấy đẹp lắm.

Chateaubriand

— Muốn có hạnh phúc với 1 người đàn ông thì phải hiểu họ rất nhiều và yêu họ ít cũng được muốn có hạnh phúc với 1 người đàn bà thì phải yêu họ thật nhiều và đừng tìm hiểu họ.

Nectar in A Nutshell

chiếc áo lụa hồng

TRUYỆN NGẮN
MỪNG
MÁN

Khanh đưa tay chỉ cụm mây trên đầu đỡ Mai :

— Đố chị chùm mây nở giống hình cái chi ?

Mai nhanh nhẩu :

— Giống hình một con ngựa trắng.

— Chị thấy con ngựa rặng chừ mà nói tài rứa ?

Mai lên mặt thành thạo, cười bí mật :

— Khanh chưa thấy chừ chị thấy rồi.

Khanh mở lớn đôi mắt bí ve tò mò :

— Chị thấy chỗ mô thì nói đi.

Mai âm ừ úp mở :

— Khanh mới học lớp võ lòng chưa thấy được mô.

— Rặng chừ mới thấy được chị ?

Mai nhìn rất lâu vào chiếc môi chúm chím hồng hồng của Khanh, đáp lơ lửng :

— Phải học lên tới lớp nhì như chị mới thấy.

Khanh xích ra xa cách Mai một gang tay hơn :

— Chị nói lẹ lên, cứ làm bộ hoài à.

Mai cười bày mười cái răng trắng như hạt bắp non :

— Con ngựa vẽ trong cuốn Việt sử lược nhì đó, ông vua Quang Trung cỡi ngựa đem quân ra đánh Bắc hà... Ngoài con ngựa ra còn nhiều hình vẽ khác đẹp quá ơi là đẹp.

— Chị cho em mượn coi tí được không ?

— Ừ để tới ni cho mượn nhưng chỉ coi một tí thôi nghe.

— Coi lâu hơn không được à ?

— Chị đan? tô màu những cái hình.

— Rặng lại phải tô màu, rứa họ không in màu à ?

— Sách in mực đen thôi thôi, chị vừa lên lấy hộp cu lơ của anh Nguyễn, phải tô gắp gắp để rồi còn bỏ lại hộp cu lơ vào chỗ cũ cho anh ấy, anh biết được anh gỗ ư cái đầu.

Khanh ranh mãnh đưa mắt nhìn Mai :

— Chị mắc tội ăn cắp xấu lắm.

— Xấu chi mà xấu, lên lấy tô một tí thôi rồi trả lại mà.

— Rứa là không xấu hả chị ?

— Ừ, rặng chừ mình ăn cắp của người ta đem làm của riêng mình mới xấu.

Mai lại xích sát ngồi gần Khanh, hai đứa ngược mắt nhìn lên bầu trời. Bầu trời cao lồng lộng ; gió thật nhiều, và mây, mây nhiều chi lạ. Những cụm mây trắng như búp sen, những cụm mây nhuộm sáng chiều đỏ hồng trông ngon như miếng dưa hấu mới cắt. Hàng cây bạc hà đong đưa cành lá say mê múa một vũ khúc quen mắt, quen mắt vì ngày nào chúng cũng múa với gió, chiều nào Khanh và Mai cũng ra đây xem chúng múa.

Dòng sông trôi êm ả, mặt nước dày kín bèo lục bình, hoa tím, nổi trên nền lá xanh trông đẹp như bức thảm dệt. Những con chuồn chuồn, bướm bướm bay lượn nhón nhơ từ cánh hoa này sang bông hoa khác. Mai thôi không nhìn ngắm bầu trời nữa ; nó đứng dậy rủ Khanh xuống bờ sông hái hoa lục bình chơi. Hai đứa đi dọc theo mé nước hái được một bó hoa lớn, Khanh dừng lại hỏi Mai :

— Hái chi nhiều rí ?

— Hái để chơi trò làm nhà.

— Con gái ai lại chơi trò làm nhà.

— Bộ chỉ có tụi con trai chơi được thôi à ?

Khanh gạt đầu, ngúng nguẩy mở tóc buộc đuôi tôm :

— Ừ hén, mình làm nhà rồi rủ chị Hạnh bày trò bán hàng .

— Bán hoa nữa chớ.

— Nhất định bán cả hoa lục bình ni nữa.

Mai bỗng bỏ vội bó hoa xuống mặt cỏ, cúi khom người xuống dòm một cụm lá xanh từng miếng nhỏ mọc cạnh một hòn đá lớn. Mai kéo Khanh cùng cúi xuống :

— Khanh ơi coi rau me đây nì.

Khanh đưa tay ngắt một lá đưa lên mũi ngửi :

— Rau me hả ? Để làm chi răng chị ?

— Để nấu canh chua, ngon lắm, nhất là nấu với cá ngạnh, để hái về một mớ nấu cho ông ngoại ăn, ông ngoại thích ăn canh chua lắm.

Khanh ngần ngại nghe Mai giải thích rồi bắt chước đưa tay ra hái, nó đưa mắt nhìn Mai bằng tia nhìn cảm phục. Đối với Khanh, Mai là nhất trên đời, cái chi Mai cũng biết hơn nó, cái chi Mai cũng rành rồi hết. Mai lớn hơn Khanh 3 tuổi, hai đứa ở cạnh nhà nhau, cùng học chung một trường. Hai nhà ở sát vách nhau, chạy qua chạy lại thật dễ dàng. Anh em Mai mồ côi cha mẹ nên ở với ông bà ngoại. Ông bà ngoại thương anh em nó lắm.

Vừa hái rau me hai đứa vừa tiếp tục câu chuyện, Mai nói :

— Khanh có biết bài về nói về các thứ rau không hề ?

Thay vì trả lời, Khanh hỏi :

— Chị biết không ?

— Biết chứ răng không, ông ngoại dạy cho chị thuộc lâu lâu.

— Chị đọc đi.

Mai ê a đọc :

Nghe về nghe về

Nghe về các rau :

Thứ ở hỗn hào

Là rau ngành gạch

Trong lòng không tánh

Vốn thiệt tám lang

Đất rộng bỏ ngang

Là rau ruộng biển

Quan đời thầy kiện

Bình bát nấu canh

Ăn hơi tanh tanh

Là rau đắp cá

Có cha không mẹ

Rau má mọc bờ

Thò tay sợ dơ

Nó là rau nhột

Rau cay như ớt

Vốn thiệt rau răm

Sống trước ngàn năm

Là rau vạn-thọ

Tánh hay sợ nợ

Vốn thiệt rau cò

Làng hiếp chẳng cho

Nó là rau húng

Lên chùa mà cúng

Vốn thiệt hành hương

Giục ngựa buông cương

Là rau mã đề

Tĩnh tĩnh mê mê

Là rau dền đỏ

Ngon cơm nhà khó

Là rau ngò thơm

Xời xời dơ dơ

Ăn rau chắc bụng.

Mai vừa dứt tiếng, Khanh rớt rít khen :

— Hay thiệt, chị tài ghê, cái chi cũng biết.

Mai cười sung sướng; nụ cười để lộ chiếc răng khểnh xinh xinh bên khoe miệng. Khanh thủ thỉ :

— Mai mốt chị chép lại cho em bài về với nghe, em học thuộc lâu lâu rồi đọc cho tụi con Cúc, con Huyền nghe để tụi hần lé mắt chơi.

Mai vênh mặt lên làm ra vẻ người lớn bảo Khanh :

— Bài nó ăn thua chi, còn nhiều bài hay ghê nữa cơ, bài về « con ếch đi tu », bài « lục súc tranh công » còn hay gấp mười gấp trăm nữa. Ý quên, còn bài « chn gà cục tác » hay ời là hay :

Khanh nản nì :

— Chị đọc thêm bài nữa đi.

Mai nghĩ thầm trong bụng con Khanh phục mình sát đất rồi đó, đọc thêm một bài nữa để nó càng phục mình hơn mới được. Mai đọc ngay bài về « con ếch đi tu » :

Con ếch đi tu

Nó vô trong chùa

Nó kêu quệt quệt

Chú chệt bán dầu

Đi ngang đầu cầu

Chú té chú chết.

Đọc xong Mai gập người lại mà cười, Khanh cũng ôm bụng cười theo, Khanh chắc lưỡi :

— Chú chệt té xuống cầu, chú chệt là ai rứa chị Mai ?

— Chú chệt là chú Tàu, dân Tàu ngày xưa qua nước ta làm giặc, làm oai bị vua Quang Trung, vua Lê Lợi đánh cho chạy có cớ chết tươi bởi như xác pháo tụi mình đốt bữa tết.

Khanh vỗ tay reo :

— Ai khiến qua đây mần oai mần dữ, không chịu ở bên Tàu qua đây để rồi té xuống cầu mà chết, đáng kiếp.

Hai đứa cười phá lên. Lũ chim trên cành bạc hà cất tiếng hót dài dài. Buổi chiều nắng nhạt dần và trên trời mây trôi đi trôi lại theo gió.

Hạnh đi tà tà dọc theo con đường đất mịn át khe khẽ « về thôn xưa ta hát khúc hoan ca, ngọt hương lúa tình quê thêm đậm đà, dạt dào bao niềm thương trong mái lá, bờ dâu xanh cô gái hát êm êm, tầm mai chín gửi anh dăng mẹ hiền để lòng già thêm hơi ấm khi chiều lên... Có những chiều hôm, trời nghiêng nắng xế trên đầu non nắng xuống làng thôn làm cho đôi má em thêm dòn » Đó là bài hát Hạnh thuộc nằm lòng, chị Thu tập cho Hạnh, chị Thu bắt Hạnh hát loài hát hũy, hát lui tới cho thiệt thuộc vì lẽ Trung Thu sắp tới nơi rồi, đêm văn nghệ mừng Trăng ở trường Hạnh phải hát bài đó thiệt hay, để các thầy các cô phải khen nức nở, bọn con Mai con Khanh, con Hiếu sẽ phục lăn quay ra đất mới được. Hạnh vừa đi vừa hát vừa sung sướng mỉm cười nghĩ tới phút vinh quang lúc mình lên sân khấu. Chưa hết mô, Hạnh còn song ca với con Mai bản « đêm trung thu xách đèn đi chơi... » nữa cơ đấy. Ngoài niềm vui ngày trung thu sắp tới đang dâng lạt ngập tâm hồn Hạnh lúc này, Hạnh có thêm một niềm vui khác nữa : Hạnh vừa có

một chiếc áo mới. Trời ơi, chiếc áo ông thợ may may lâu quá lâu, đợi một tuần đúng bảy ngày Hạnh mới có áo mới, ngày nào Hạnh cũng tới hỏi ông thợ may «Áo cháu xong chưa bác?» Ông già khất lần khất hồi làm Hạnh sốt ruột và bực mình ghê gớm. Chiều nay thì chiếc áo xong rồi, Hạnh đang mặc đây, vải lụa nội hóa mịn và mát khỏi chê, màu hồng lại càng đẹp nữa. Mặc áo mới vào soi gương ngắm nghía một hồi lâu, Hạnh chạy sang nhà tìm còn Mai để khoe, con Mai biến đâu mất tiêu rồi, nên lúc này Hạnh đi tìm nó, Hạnh giận «con Mai quá đỗi, đi chơi mà chẳng rủ nó đi cùng. Hạnh nghĩ thầm trong bụng Mai ơi tau tìm ra mi tau phải gõ cho mi u ba cục trên cái đầu cho mi bỏ thói đi chơi lè».

Thấy Mai và Khanh đang cúi lom khom bên bờ sông nhưng Hạnh không chạy lại vội. Nó đi từng bước rón rén đến sau lưng 2 đứa, ẩn mình sau gốc cây bạc hà lớn. Đợi Mai và Khanh ngang qua chỗ mình, Hạnh phóng ra :

— Hừ.

Mai và Khanh mãi mê tán chuyện gẫu giạt thót người quay lại thất kinh, hồn vía lúc nghe tiếng «hừ» từ phía sau lưng phóng tới. Hạnh chụp tay Mai lắc mạnh giọng trách móc xía xói :

— Mi đi chơi mà không cần rủ tau, tại răng rứa con tê ?

Mai nhún vai rụt cổ lờm Hạnh một cái nhìn dài bằng hai sải tay :

— Thôi, thôi đừng có làm bộ, ai ra ngồi ngoài quán may cho mà đi chơi gớm ! Áo mới đẹp như tiên.

Khanh chêm :

— Bà tiên mặc áo mới càng thêm mặn mòi.

Mai ngửa cổ cười dài, giọng trêu chọc :

— Mặn mòi như muối, mặn như mắm cà...

Hạnh lùi lui ba bước trở mặt chịu thua cái giọng nói xóc óc của con Mai, con Khanh. Hạnh biết nó lép vế nên cười hừ hòa, lái câu chuyện qua hướng khác.

— Tụi bây hái bông lục bình mần chi cả bỏ to đại chang rứa ?

— Làm nhà mừng lễ Trung Thu.

— Còn rau me.

— Để nấu canh chua cho ông ngoại tau ăn cho mát.

Hạnh khoác vai Mai thân mật :

— Làm nhà trong vườn nhà tau nghe.

— Ừ.

Mai kín đáo nhìn chiếc áo mới của Hạnh. Chiếc áo mỏng mịn, màu hồng thật đẹp. Mai nghĩ nếu mình có một chiếc áo như Hạnh chắc thích mê tới. Hạnh biết Mai đang nhìn áo mình, con bé sung sướng đến thẹn thùng đỏ au đôi má. Khanh lẻo đẻo ôm bó hoa đi theo Hạnh và Mai, nó mãi mê nhìn theo hai con chim chia vôi đang chuyền trên cành bạc hà, không thèm nghe

câu chuyện hai đứa lớn. Hạnh nhìn Mai cười nhẹ rồi buông vai Mai đi tới trước một bước ngoài cổ lui hỏi Mai :

— Mi thấy tau bận cái áo ni có vừa không ?

— Vừa vặn, đẹp.

— Mi thích có cái áo như ri không ?

— Thích chết đi chứ.

Hạnh dừng lại đề nghị :

— Tau cởi ra mi bận thử coi có đẹp không ?

Mai cười thích thú :

— Ừ, cho tau bận ké một chút.

Hai đứa cởi áo ra đổi cho nhau. Mai bận chiếc áo lụa hồng mới của Hạnh và Hạnh bận chiếc áo hoa cũ của Mai. Việc đổi áo thật hồn nhiên, chang làm hai đứa thắc mắc áy náy chi hết, vì thường ngày thỉnh thoảng chúng vẫn đổi nhau mặc để cho «lạ mắt chơi».

Mai giao hẹn :

— Tau chỉ bận một chút cho vui thôi, chặp tối sẽ đổi lại.

Hạnh gật đầu đồng ý rồi cất tiếng gọi Khanh :

— Khanh ơi, mi coi con Mai bận áo tau có đẹp không ?

Khanh cười lớn :

— Đẹp như tiên, mặn mòi như mắm cà.

Cả ba đứa cất giọng cười lạnh lạnh. Mai mặc xong chiếc áo, hết ngắm nghía cái tay lại xăm xoi nhìn cái tà ra chiều thích thú lắm. Hạnh đưa ý kiến :

— Tụi mình đi coi bọn anh Nguyễn tập kịch đi.

Khanh nhanh nhẩu hỏi :

— Chỗ mô ?

Hạnh :

— Trong vườn nhà ông hiệu trưởng đó, đi không ?

Mai lẳng xăng nhảy đi trước :

— Đi liền chớ, mi thấy có anh Nguyễn tau không ?

— Có, anh Nguyễn mi đóng vai Trần Quốc Toản mà thiếu chi được.

Mai xuống giọng tâm sự :

— Mấy hôm ni ngày mô anh Nguyễn tau cũng đọc vang cả nhà mấy cái lời trong vở tuồng Trần Quốc Toản.

Hạnh lên mặt ranh rồi :

— A, con ni nói nghe hay chưa, phải học cho thuộc mới lên sân khấu được chớ.

Mai cười :

— Ở há, còn một tuần nữa tới tết Trung-thu rồi.

Nhìn sự vui vẻ của Mai, Hạnh cảm thấy thương bạn vô cùng. Nhà Mai nghèo nên áo quần Mai lâu lâu mới có 1 cái mới, không như Hạnh, Hạnh có áo quần nhiều đủ cỡ đủ màu. Hạnh muốn diễn tả lòng thương bạn nhưng không biết bằng cách nào, nó chỉ biết âu yếm nắm tay Mai, tay Khanh giục :

— Thôi mình đi coi tập kịch hè, một hai ba, a lê đi !

Sáu cái chân tung tăng hăng hái bước làm họ hàng châu chấu cào cào dưới cỏ bay lên rào rào.

Vườn cây trồng toàn ổi và dứa. Bông mát, lửa xướng ôm tròn căn nhà nhỏ nằm sâu phía cuối vườn. Bọn trẻ chừng mười đứa tập hợp nhau dưới bóng mát những cây ổi ráo riết tập dượt vở kịch chúng sẽ trình diễn đêm Trung Thu. Đêm văn nghệ sẽ có giải thưởng xướng đáng dành cho đội nào kịch và hát hay nhất. Thăng Nguyễn anh con Mai được coi như một kịch sĩ thuộ hạng gạo cội của lớp nhất A. Lớp nhất A sẽ là lớp vô địch mới được, thăng nào cũng cho như thế nên ngày đêm hễ có giờ nghỉ là bọn nó kéo nhau vào vườn nhà ông hiệu trưởng tập lui tập tới cho thành thạo vở kịch.

Thăng Nguyễn đóng vai Trần Quốc Toàn, một anh hùng thiếu niên nặng tình yêu nước thương nòi, trong tình cảnh nhiễu loạn của đất nước đã biểu dương ý chí quật cường chống xâm lăng bằng cách bóp nát quả cam trước sự ngạc nhiên của vua quan nhà Trần. Vua chề Toàn nhỏ tuổi khó lòng đối đầu với quân Nguyên. Toàn bèn tập hợp bạn bè lập thành một bộ đội riêng dương cao lá cờ đề sáu chữ « Phá cường địch, báo hoàng ân » hợp với Trần Quang Khải làm phó tướng đón quân Nguyên ở bến Chương Dương trên sông Hoàng Hà, đánh tan chiến thuyền của giặc. Đó là trang sử oai hùng của dân tộc Việt Nam không một cậu học trò lớp nhất nào mà lại không biết.

Được chọn đóng vai Trần Quốc Toàn, thăng Nguyễn lấy làm thích thú và hãnh diện lắm. Suốt ngày hoa tay múa chân, lui tới tập tành những bộ điệu thật oai, thật hùng dũng. Mỗi buổi sáng nó hét vang nhà những câu đầy sĩ khí mà vai kịch đòi hỏi, nó phải nói thật hùng hồn. Lũ bạn không đứa nào không phục, đều công nhận nó là một kịch sĩ hạng nhất của lớp nhất A, có đứa mới xem thăng Nguyễn diễn một lần đã la toáng lên : « nhất, nhất, thăng Nguyễn là một kịch sĩ vô địch ở tỉnh Thừa Thiên ». Nghe khen ngợi như thế, Nguyễn càng dốc lòng tập hăng hơn nữa.

Mãi mê tập hợp « quân sĩ » Nguyễn không thấy bọn con Mai, con Khanh con Hạnh tới.

Lúc quân sĩ tập hợp xong, thăng Nguyễn (Trần Quốc Toàn) cầm cây tre dài buộc lá cờ giấy có đề sáu chữ « Phá cường địch, báo hoàng ân » đứng trước hàng quân đồng dục cao giọng nói :

— Người ta khinh ta nhỏ tuổi không cho dự bàn việc nước, dễ thường ta không có quyền đánh giặc cứu nước hay sao. Thiên hạ sẽ xem tài thao lược của ta.

Nói xong nó ngửa mặt nhìn lá cờ cười ha hả.

Đứng bên ngoài nhìn bộ điệu khác thường nhìn khuôn mặt nghênh nghênh của thăng Nguyễn, Mai không nín được cười lớn.

Nguyễn sắp sửa nói thêm những câu khác trong vở kịch bỗng nghe giọng bọn con Mai, con Khanh, con Hạnh cười nó quay phắt lại. Nhắc thay Mai đứng núp sau một gốc ổi nó nhảy phăng tới, vèo một cái nhẹ nhàng như lá rụng trước mặt Mai, thăng Nguyễn vẫn giữ giọng đồng dục hỏi nãy, lên tiếng thét :

— A ! Suốt từ trưa tới chừ mi đi mô, mi lấy hộp cu lơ của ta phải không ? Đừng chối, đừng chối rõ ràng ông ngoại nói mi lấy.

Nguyễn quay lại đám quân sĩ đứng sau lưng mình ra lệnh :

— Bớ quân, hãy ra bắt con giặc ranh này cho ta.

Bọn nhóc đóng vai quân sĩ cười bò ra đất, không có nào chịu rời chỗ đứng đuổi theo Mai. Mai rời gốc ổi vừa cười lớn vừa bỏ chạy. Thăng Nguyễn cầm cây tre dài có buộc lá cờ đuổi theo. Chạy quanh chưa tới một vòng, con Mai vấp chân té lăn cù xuống đất, một cành ổi móc vào áo nó xé toạc một mảnh lớn. Thăng Nguyễn đỡ em dậy, con Mai vùng vằng không chịu đứng lên, nó nhìn chỗ áo rách rồi bật khóc òa. Thăng Nguyễn ngăn ngợ đứng nhìn em, nó chột hiệu, nó quay sang con Hạnh, con Khanh đứng sớ rớ gần đó :

— Áo của em hả Hạnh ?

Hạnh cúi đầu đáp buồn bã :

— Dạ...

Lúc này con Mai càng khóc lớn hơn, nó phủi áo quần lồm cồm đứng dậy, đôi mắt đầy lệ đỏ hoe, Mai hết nhìn chỗ áo rách đến nhìn anh nó rồi nhìn bọn trẻ vây quanh, nghẹn ngào không nói được lời nào. Thăng Nguyễn đứng ngăn tờ te nhìn chăm chăm xuống đất, cây tre buộc lá cờ vẫn cầm trên tay.

Giữa lúc Thăng Nguyễn đang bối rối hồi hận và con Mai đang khóc tí tè thì thầy hiệu trưởng từ trong nhà bước ra. Nghe bọn nhóc kể hết tự sự đầu đuôi, thầy kéo Mai vào lòng vuốt tóc dỗ :

— Thôi nín đi con, áo rách có chi mà lo, để thầy cho cái áo khác đền Hạnh.

Hạnh đang rướm rướm nước mắt tiếc chiếc áo mới chột nghe thầy hiệu trưởng nhắc đến mình nó vội đến trước mặt thầy lễ độ nói :

— Dạ thưa thầy con không đền con Mai mô, áo rách thì và lại cũng được.

Thầy hiệu trưởng xoa đầu Hạnh :

— Con ngoan lắm, con rất thương bạn con, nhưng thầy sẽ may lại cho con một chiếc áo lụa hồng mới khác, còn chiếc áo rách này...

Thầy chột dừng lại một phút ngẫm nghĩ, Hạnh nhanh nhẩu nói :

— Dạ thưa thầy đề Mai mặc, chỉ vá chút xiu là được liền à, Mai nó cũng thích có một chiếc áo mới như con.

Thầy hiệu trưởng cười, tát một cái nhẹ vào má Hạnh :

— Giỏi lắm, con thông minh lắm, như rứa hai đứa, đứa mô cũng có một chiếc áo lụa hồng, Mai cười lên cho tươi chút coi.

Mai ngược đôi mắt đỏ hoe lên nhìn thầy hiệu trưởng; nhìn quanh bọn trẻ một vòng rồi thẹn thùng cười nụ. Bọn trẻ đứng ngoài vỗ tay hoan hô dôm dốp.

Thầy hiệu trưởng quay sang Nguyễn :

— Còn con, con biết lỗi rồi chứ, lần sau đừng bắt nạt em thế nữa, thôi ông Trần Quốc Toàn lo lập tuồng tiếp đi. còn bảy ngày nữa thôi là tết Trung Thu rồi, lớp nhất A phải chiếm giải danh dự đệ nhất hạng

Khi bóng thầy hiệu trưởng khuất sau cánh cửa căn nhà phía cuối vườn ; bọn trẻ trở lại chỗ cũ, còn lại Khanh, Mai, Hạnh và Nguyễn. Nguyễn ngượng nghịu cầm tay Mai nói :

— Anh cho em hộp cu-lơ luôn khỏi cần trả lại, thích không ?

Mai nguyệt anh nó, rồi cười tươi như một bông hồng.

thứ tư, 12-5

Tôi vừa ráo nước mắt. Nổi cô đơn đau phải là một cái gì mơ hồ không biết chuyện trò, thăm hỏi. Nó có nghĩa gì hơn hay là tờ giấy kleenex mỏng nát trong bàn tay. Tôi thường khóc ngon lành khi cánh cửa phòng khép lại đặng sau lưng, tự dưng thấy lòng mình buồn một cách vô cớ. Lúc nãy bé Thy đẩy cửa phòng vào thấy mắt tôi đỏ hoe, nó sợ không dám mon men tới gần. Tôi chồm ra hôn lên má bé Thy như mưa gió. Bao giờ bé mới chịu lớn lên để chị có người mà nói chuyện nhỉ. Tôi đâu muốn, đâu bao giờ nghĩ tới có những hàng kẻ chia ô cho mỗi người trong nhà một phần, phần của tôi, phần của anh Uy, phần của bé Thy và phần của ba mẹ, kỳ lạ, tại sao tôi lại nghĩ tới những đương kẻ chia ô ấy. Tôi vẫn là tôi của hôm qua, hôm kia hay bao giờ. Tôi đã lạ lùng lắm sao. Chuyện xảy ra buổi chiều nhỏ nhặt như một hạt bụi rơi vào mắt, thế mà nó đã làm tôi sưng đỏ cả hai mắt lên. Lúc tôi ngủ dậy buổi trưa đầu tóc còn bù xù đi xuống mẹ mắng, con gái có cái

trong nhật ký của quỳnh

truyện dài: ĐÌNH TIẾN LUYỆN

Buổi chiều nay sao tôi thấy buồn kỳ lạ, bảo rằng không có một câu chuyện, một hình bóng nào đó ám ảnh thì chẳng phải, nhưng chính tôi, cũng chẳng hiểu cái câu chuyện đó, cái hình ảnh đó cất nét như thế nào. Những sợi buồn đan đan lại với nhau, quấn quýt... và tôi ngồi ngẩn ngơ đếm những lần chỉ mờ trên lòng bàn tay. Rồi thấy mình quá cô đơn. *Thử xoe mười ngón tay buồn. Quả nhiên ảo mộng khắp đường chỉ tay.*

Tôi thấy mình là lạ như thế từ tối hôm qua, trước khi thay áo lên giường ngủ. Và cái là lạ đó theo tôi mãi cho tới cả buổi sáng nay trong lớp học, đưa đôi mắt tôi nhìn mãi ra ngoài những tàn cây đung đưa ngoài khung cửa sổ, đưa trí óc tôi bay bổng, cao hơn những bảng đen, những giòng chữ, những hàng ghế ngồi, cao hơn cả cô Nguyên với mái tóc cong cong ngày ngày tôi vẫn yêu.

Giờ tan học, tôi chỉ muốn đi một mình trên con đường về nhà nhưng không được. Nhìn những đứa bạn khanh khách cười ở ngoài cổng trường, tôi thấy tự dưng mình « người lớn » lạ.

tóc tai như thế người ta mắng là hư đấy. Tôi chẳng thừa lại với mẹ sao, nhìn một chậu quần áo đầy với cái mặt nhếch nhác của bé Thy đòi tắm, tôi gắt âm lên. Thế là được một dịp cho mẹ kể lẽ, la mắng con gái thế này, con gái thế kia, lớn rồi phải biết chăm việc...

Tôi bỗng thêm có một người để được kể lẽ, khóc và dỗ dành quá. Tôi không muốn lớn đâu, tôi muốn mình thật nhỏ bé. Và nhỏ bé hơn thì tôi vẫn thì còn được người bạn đọc nhất, gần tôi nhất, an ủi được tôi là những trang giấy trắng này đây.

thứ bảy, 15-5

Chả lẽ Viễn đợi tôi (mà cứ coi như là có tiếng đợi đó đi). Buổi chiều vừa gọi đầu xong chưa kịp khô tôi đã vội xách xe tới thư viện. (Bây giờ nhớ lại mà thương bé Thy. Cô bé mếu máo, chị Quỳnh đi hoài. Tôi phải dỗ dành bé, lát chị về mua quà cho, bé thích ăn gì, « bắp rang nhảy nhảy » nhé. Nhưng bé Thy cứ nhè cái miệng, tôi phải dỗ mãi là

chị đi học chứ có đi chơi đâu) Vâng, tôi tới thư viện học. Tôi phải nói cho to thể như thể thư viện .. không có ai cả. Tôi thư viện, vừa bước vào cửa tôi đã thấy Viễn ở dưới chân thang, anh khẽ cười khi thấy tôi và hỏi, Quỳnh học ở Trưng Vương hở, hôm trước anh thấy Quỳnh đi ở con đường Cường Để. Có phải tự nhiên, như mọi người lạ, tự nhiên nhìn ra nhau một cách tình cờ. Thế mới biết là mình hay nghĩ ngợi, tôi lần thân với cái ý nghĩ ấy mãi. Khi lấy thẻ chỗ, Viễn xin hai cái và chia cho tôi một. Tôi lí nhí cảm ơn anh và ngồi cúi gằm mặt mãi trước chỗ anh ngồi. Tôi bối rối đến nỗi suốt ba bốn trang sách đọc mà không hiểu gì. Lúc nào tôi cũng nghĩ là anh đang nhìn và tôi ngàng lên là không tránh khỏi đôi mắt ấy. Thực ra thì Viễn vẫn chăm chỉ với cây bút chì và đám sách vở chỉ chút những chữ. Cho đến lúc gần 6 giờ tôi thu xếp sách vở Viễn mới hỏi một câu Quỳnh về à. Và có lẽ Viễn còn ngồi lại cho đến lúc thư viện đóng cửa.

Mai tôi thi vận vật, bài vở thì tạm xếp yên ổn nhưng coi bộ không kỹ bằng lục cá nguyệt đầu. Quay đi quay lại, một năm học lại qua vèo đi, hết bao giờ không biết.

trong nhật ký của quỳnh

Chủ Nhật 16-5

Ngày đẹp nhất của tuần lễ cho tôi cái quyền lười lỉnh cuộn tròn mình trong trăn để ngủ muộn. Giỏi một điều là buổi sáng ngủ dậy vẫn sớm hơn anh Uy. Tôi chạy sang buồng anh, kéo tóc và cạo nhẵn, ước gì chị Hạnh biết được cái tài « đo giương » của anh ấy nhỉ? Anh Uy nói lâu lâu những câu ngắn trong cổ rồi lồm cồm ngồi dậy. Tôi lập làm một đũa em ngoan, xếp lại chán mán. Anh Uy từ buồng tắm chạy ra tươi tỉnh. Úi chà, lâu lắm mới thấy có em gái là đỡ việc.

Ngày Chủ Nhật hình như quá ngắn. Sáng chẳng làm được việc gì mà cũng hết giờ. Tôi xuống vườn, cắm lại những bụi hồng cho Bó. Trời đổ mưa hoài mà sao những hạt đất vẫn khô cằn. Loay hoay buộc những thân hồng mảnh mai bằng những sợi lạt vàng ánh, bỗng dưng tôi có cảm tưởng như mình đang bị ai nhìn...

Em không biết đâu Viễn ạ, ai cho anh đến buổi chiều hôm nay khi anh Uy chẳng có nhà. Em ghét em khi thấy mình lưỡng cuống, chẳng gì,

anh ạ, Quỳnh vẫn có tiếng là con bé liếng thoảng gan gì. Nhưng liến thoảng hay gan lì cũng chẳng còn chi khi em lí nhí nói. Anh Uy đi vắng, chắc tối mới về...

Buổi tối Chủ Nhật hình như tôi chẳng còn buồn. Chỉ thấy mình là lạ khi đi lên đi xuống mãi mà chẳng làm được điều gì cả.

Lúc tối anh Uy về. Tôi bảo, lúc chiều có ông bạn anh đến tìm. Anh Uy hỏi ai thế. Tôi nói đến một cái tên mà nghe tiếng mình là lạ. Ngần ngờ khi nghe anh Uy lầm bầm, cái thằng ấy, dạo này sao nó năng đến đây...

thứ ba, 18-5

Tôi lấy xe ra thư viện chiều nay. Trận mưa ào ào đổ xuống bất chợt, cơn mưa của Saigon buổi chiều làm tóc tôi bết nước, tôi thấy tay mình lạnh cóng và chẳng soi gương tôi cũng biết môi má tôi chẳng còn một tí hồng đỏ nào của mọi ngày. (Những khi gặp mưa giữa đường, thật

trong nhật ký của quỳnh

tôi chẳng còn dám nhìn ai. Cứ tưởng tượng mái tóc ướt nước với đôi môi vắng nét hồng hào là đủ thấy mình «ghê gớm» quá).

Thư viện vắng người. Quá vắng để tôi ngơ ngác. Một chút buồn, một chút thất vọng len lẩn vào với cái hờn giận dâng cao trong ý nghĩ. Mọi khi, giờ này, anh phải có mặt ở đây Viễn ạ.

Tôi có muốn nghĩ đâu. Nhưng hình như cả buổi chiều trời vẫn mưa, thư viện vắng vắng thật yên tĩnh mà tôi để trí óc bay mãi tậu đâu đâu.

Buổi tối, anh Uy đi chơi về vác theo một lô bạn lên phòng nói cười âm ỉ. Anh Uy ơi, sao nhiều khi em chỉ mong cho anh có một người bạn thôi anh ạ.

(còn tiếp)

tuổi ngọc

và bạn ngọc

■ HUỖNH THỊ CẨM VÂN (?): Cháu cứ gửi «những sáng tác» của cháu về cho TN đi. Đang chờ đây. Lần sau nhớ viết tên họ trong thư chứ không chỉ viết trong bài thôi nhé.

■ Ô MAI (?): Sẽ có TN viết về «Bố tôi». Như vậy nếu bài em chọn đăng rồi thì để dành lại cho số ấy nhé.

■ NGỔNG TRẮNG (?). TKT có những bài thơ chưa hề đăng bao giờ. Và những bài thơ đó Ngổng có quyền hãnh diện rằng chưa ai biết kể cả... mình. Như vậy có đúng với sự yêu thơ của Ngổng chưa nhỉ? À, cứ thích thơ thôi, đừng thêm biết thêm gì về người làm thơ cả. Hẳn «chán đời» ghê lắm. Không như những bài thơ của hẳn đâu.

■ NG. DƯƠNG LY TÂM (Hà Nội): Thư nhiều nên chủ trả lời chậm cho cháu đó thôi. Nhưng may quá, cháu đã bảo rằng không trách chủ cơ mà. Cháu viết bài khác rồi gửi về đi vậy.

■ THẢO TRÂM (Trung Bắc): Đã có TN viết về quê hương như em mong muốn. Đó là TN số 9. Bây giờ chỉ là Duyên Anh thôi. Không là gì nữa hết. Thế em đã vừa lòng chưa nào?

■ PHƯƠNG ĐẮC LÊ (Qui Nhơn) Đừng gọi «bác». Chúc to quá chú không dám nhận. «Chú» đã là «kinh» lắm rồi. Cháu nhé. Bài cháu chú nhận đủ. Cháu có quyền gửi bài nhiều chứ. Có gì mà phải ngại.

■ N. LIÊNG (Sài Gòn).— Cháu không phải ghé tòa soạn. Cháu ra quán sách TN số 75 lầu 1 thương xá «Tam Đa» sẽ có đầy đủ những số TN mà cháu thiếu. Tòa soạn cảm ơn lời chúc của cháu.

■ NG. THỊ THANH TÂM (Cần Thơ).— Gọi cháu là bạn Ngọc của TN rồi. Và khuyên cháu như vậy: Buồn ta đừng khóc làm chi. Buồn ta mua TN để cười hờ mườì cái răng với chạp phở TN. Thế là mơ mộng «cân bằng» vui vẻ. Cháu khỏi buồn ngay tót sứt.

■ NGUYỄN TRUNG NAM (Cần Thơ). Có lẽ em nên giữ những số báo TN cũ đó làm kỷ niệm là hơn, vì tòa soạn thiếu người để chuyển tới bạn Ngọc, dù qua đường Bru Điện. Em cứ gửi bài về, đề nghị đó của em sẽ thực hiện dần.

■ LÊ NGUYỄN HOÀI THƯƠNG (Sài Gòn).— Số tới Duyên Anh sẽ vì vút Ngậm Ngùi của Phạm Duy và Huy Cận. Tòa soạn đôi khi cũng có quyền «át giọng» chủ nhiệm. Vậy chủ nhiệm sẽ phải viết chứ không «dọa» người ta nữa. Cháu chờ... Ngậm Ngùi nhé.

■ TÓC TIÊN (Vĩnh Long).— Anh không biết mặt KĐ và hình như cũng chưa thấy KĐ viết gì cho TN. Chuyện em và KĐ giận nhau thì chịu. Em hỏi chị Ngọc Thân Ái đi. Anh đâu dám «cuộm» nghề của người ta. Bộ uống thuốc liều sao?

vấn đề...

(Tiếp theo trang 5)

Đại Học Cộng Đồng (Tiền Giang) đào tạo lớp cán bộ này trong khóa học 2 năm về các ngành Khoa Học Thực Dụng. Theo Ông Tổng Trưởng, chúng ta tạm đủ cán bộ điều hành, Giám Đốc, Kỹ Sư, nhưng thiếu rất nhiều cán bộ chỉ huy trung gian—gạch nối giữa kỹ sư và nhân viên thừa hành.

thực sự họ về đâu?

Gần như đa số sinh viên tốt nghiệp đều vào lính. Một số khác tiếp tục dùng mảnh bằng Tú Tài Hai lang thang ở các Đại Học khác. Chúng tôi tự hỏi không biết vấn đề phí phạm nhân lực đã được đặt ra chưa? Một đảng không cần, vì họ có trường huấn luyện riêng. Nhưng bắt buộc phải xử dụng. Và xử dụng đôi khi không đúng khả năng chuyên môn. Người cán sự được ví như đứa con rơi. Sinh ra do một phút nổi hứng của đôi trai gái. Rồi bị quăng bôn là cuộc đời mà Quân Đội là viện mồ côi không lờ luôn luôn đón nhận. Trách nhiệm này thuộc về ai? Và nếu cứ hô trống lên là thiếu. Cứ mở trường. Cứ đào tạo. Rồi bỏ mặc kẻ tốt nghiệp thì đã đến lúc chúng ta nghi ngờ chính sách giáo dục của Bộ Quốc Gia Giáo Dục chưa? Ngoài ra chúng tôi còn một thắc mắc sau đây:

— Tại sao học sinh có Tú Tài Nông Lâm Súc (hạng cao) hoặc có bằng Cán sự được nhập học miễn thi lên ban Cao Đẳng (Kỹ Sư Nông Lâm Súc), trong khi đó Cán sự Phú Thọ không được hưởng đặc quyền này?

Chúng tôi tự nghĩ một sự tăng 10% tổng số điểm (nghĩa là làm bài 10 điểm thành 11) không giúp ích thiết thực cho cán sự thi lên kỹ sư. Vì hai năm học cán sự, chương trình quá nặng mà không liên quan gì đến bài vở Đệ Nhất. Do đó họ không có dịp để mà nhớ đến những vòng tròn, những đường thẳng... Trong khi đó

mỗi năm hàng mấy ngàn tân khoa Tú Tài ghi tên dự thi để chỉ chọn vài mươi kỹ sư cho mỗi ban. Họ vừa thi xong Tú Tài. Dĩ nhiên họ làm bài dễ dàng gấp hai gấp ba lần kẻ đã bỏ quên hai năm. Tuy nhiên điều đó không có nghĩa họ sẽ học hay hơn các cán sự. Ngược lại, vì đã quen chương trình, người cán sự sẽ học rất dễ dàng. Chúng tôi muốn nhấn mạnh. Họ không có dịp ôn lại chương trình Đệ Nhất chứ không phải họ không có căn bản. Nghĩa là họ có đầy đủ khả năng để theo học như tất cả học sinh có Tú Tài Hai khác. Nhưng họ thi khó đậu, vì:

— Mãn khóa — Đi quân trường (Đề hoãn dịch Tiếp) — Thi! Làm sao mà đậu nổi?!

những ước vọng

Những điều đã trình bày là những bất công mà người Cán sự Phú Thọ phải gánh chịu. Bất công trên nguyên tắc phải được san bằng. Do đó chúng tôi tha thiết kính xin Ông Tổng Trưởng Giáo Dục cứu xét những việc sau đây:

1.— Can thiệp với Bộ Quốc Phòng về trường hợp hoãn dịch của họ.

2.— Mỗi sinh viên tốt nghiệp phải có một chỗ làm. Xin đừng bỏ rơi họ, như từ bao năm qua.

3.— Xếp hạng bằng Cán sự tương đương «Tú Tài 2 kỹ thuật thay vì Tú Tài I» như hiện tại:

4.— Nhân dịp cải tổ lễ lối thi cử vào Kỹ sư trong niên khóa 1971-1972 sắp tới, xin cho nhập học miễn thi (10% tổng số dự tuyển) các sinh viên đã tốt nghiệp có Tú Tài 2 như các trường Nông Lâm Súc đã áp dụng.

Những ước vọng trên đây hầu như ai trong Trung Tâm Quốc Gia Kỹ Thuật Phú Thọ cũng thấy, nhưng thấy, để mà chơi. Vì tiếng nói của họ bé nhỏ quá. Tiếng nói, lời xướng không có ai đáp lại!

Biết đến bao giờ?!

(Viết theo ý kiến bạn bè trong tiệc mãn khóa-khóa 7-71)

đóa hồng thầm lặng

(Tiếp theo trang 21)

Tôi bỗng lặng người nhìn món quà nằm buồn hiu. Buồn hiu như tâm hồn mình. Ôi những mảnh linh hồn vỡ nát của tôi! Phải chăng chúng đã vỡ nát cùng với Thiên Đường tôi sụp đổ tan tành. Một thoáng mong manh nào tôi đã tưởng mình vẫn sống với toàn vẹn ngày xưa, giờ nhìn lại mới ngậm ngùi đau đớn.

Tôi chỉ muốn nhưng nhớ bằng khuông và được nâng niu như cánh hồng màu trắng. Người làm tôi băn khoăn và sợ hãi. Người khiến tôi lo âu và hoảng hốt. Người khuấy động đời sống bình lặng tôi và tôi đảo lộn nếp sống yên vui người. Những xao động ngày xưa thật đáng yêu. Nhưng sao người không giữ hoài cho tôi những chiếc bong bóng mộng mơ kỳ diệu? Sao người không biết tôi mong manh như chiếc dây tơ sẽ đứt. Sao người không hay tôi nhẹ tênh như làn khói mờ, bay cao. Trong một thoáng, tôi yêu mỗi tình Trương Chi My Nương tận cùng. Tôi bỗng nghĩ mình là nàng My Nương mộng mơ với vợi, đời hỏi tuyệt đối, và Thiên Đường tuyệt vời mãi mãi ngự trên cao. Không biết sau cơn mưa, tôi sẽ là ngọn lá xanh mướt nồng nàn hay như cánh hoa tả tơi héo rũ?

Tội nghiệp thay trái tim tôi khó chấy nhỏ nhoi!

Lại đau đớn nghe nỗi hờn trời dậy.
Sắc thân ơi! Cô độc hủi dần người.»
Tôi cuộn mình trong vòng âm thanh dịu dàng của cô đơn, và hát cho mình

» nghe : *Lonely I, am miss lonely have nobody for my own ..* »

Khi thay mấy bình hoa ngoài phòng khách, tôi bàng hoàng nhìn về rã rời hiu hắt của mấy đóa hồng nở hết cánh. Thấy thương mình vô cùng. Ưu tư, phiền muộn đã đến chưa?

Buổi sáng thơ thần trong sân trường, nghe chim riu rít tâm sự với lá cây, tôi nhớ tiếng chân sáo mình ngày nào chạy nhảy không ngừng, và hát với bước chân trầm lặng mình : *Thời thế từ đây em cố dành quên, rằng có người...*

Cảm bằng như không biết mà thôi...

Buổi chiều lãng du bước cơn mưa nhẹ, tôi nhớ nhịp tim mình ngày xưa nồng ấm và hát với trái tim run rẩy lạnh ngắt mình : « Nếu một mai em sẽ qua đời. Hoa phủ đầy người xe nhíp đắm khơi... xa xôi. Nếu một mai không còn ai đứng bên kia đời trông với vợi. Không còn ai, đâu còn ai trong ngày mai có dư hương người chỉ là giảng giới... mà thôi... »

Buổi tối ngồi nghe hương ngọc lan thơm mát một khoảng sân, ngọc lan giờ đã mất mùi hương trắng nõn. Nghe tiếng gió âu yếm đám lá rì rào và tiếng gió xoáy động từng lỗ chân lông tôi xót buốt. Tôi bỗng thêm một cơn mưa nồng nàn đỏ xuồng, mơ ước 1 tia chớp lạc loài nào tìm đến để hôn bay vút lên cao thấp sáng 1 khoảng thế giới thần tiên trên ấy, và mình ngồi đây im lìm rục rĩ thấy người đông lại dần dần thành một tầng bằng.

Vào nhà vùi mình trông đống gối, tôi thì thầm :

« Nghìn trùng xa cách, Đời đời ngang rồi. Còn lời trần trời. Gửi đến cho người »

Em xin gửi tất cả đến cho người đời tạ lỗi và đóa hồng trắng, đóa hồng thầm lặng.

Người yêu dấu tưởng sống hoài trong linh hồn và trí tưởng em, nhưng hình như đã chết rồi và bị vùi lấp dưới những mảnh hoa hồng của cơn đường mộng mơ tôi tả.

« *Thời trả cho dòng sống tối đen*
Trả cho người ấy nỗi ưu phiền. Còn đây chút tử hờn thơ dại. Rồi cũng rã rời trong lãng quên... »

viết cho tình đầu

(tiếp theo trang 21)

Tả nỗi vui mừng khi tình mình được đáp hôm đó, tôi đi học thật sớm như thường lệ; tự nhiên, tôi linh tính có một cái gì thay đổi trong hồn. Quả vậy, Thụy Vi có mặt tự lúc nào ở đầu hành lang. Quả tim tôi đập nhanh, lời tôi rầy bầy, nói đúng hơn, tôi đã ru khi ngỡ lời với Thụy Vi mà tôi đã mơ ước từ lâu : « Hôm nay Thụy Vi đi học sớm quá. » « Trường còn sớm hơn Vi nữa kia. »

Chao ôi, có phải loài chim đang hát. Tôi muốn nói với Thụy Vi nhiều nữa kia. Thụy Vi cũng đang mong đợi tôi nói. Thế mà tôi ngu si, lí nhí chào Thụy Vi chạy về phòng học. Thế là tôi đã mất một cơ hội và cơ hội chỉ đến một lần.

Niên học rồi cũng hết. Sau mùa hè tôi thi rớt kèm theo nỗi buồn thì rớt là tôi mất Thụy Vi. Tuy nhiên, trong tình yêu đầu đời cảm lặng ấy tôi vẫn còn giữ thật nhiều kỷ niệm. Tôi còn giữ lại những nét chữ vợi vàng của Vi nơi trang lưu bút. Tôi còn giữ lại được một tập vở của Vi khi tôi tìm vào lớp học Vi lần cuối,

Vi đã cố tình để lại hay quên thật sự tôi không hiểu. Tôi còn giữ lại đáng Thụy Vi hoảng hốt chạy theo chân tôi gọi chời với : « Trường! Trường » để trao cho tôi cuốn lưu bút rồi không nói gì thêm. Có lẽ Thụy Vi cũng đã oán tôi vì tôi đã quá khờ dại trong tình yêu của nàng. Có lẽ Thụy Vi cũng như tôi, hai đứa, con trai và con gái vẫn còn mãi vọng về với mối tình đầu nhiều thành tích. Tôi không bao giờ quên những tia mắt nóng bỏng cứ dán vào nhau không xa rời. Kết quả sự hỏng thi của tôi chính là bởi quá mê đắm trong tình yêu Thụy Vi, tôi không ăn hận khi đã yêu bao giờ? dù đó là tình yêu đơn độc.

Bây giờ tôi như chim trời thích bay xa. Thụy Vi biệt tăm tự bao giờ để lại cho thành phố, những sáng những chiều buồn tênh. Nhưng ở đó ngôi trường Đ.K. vẫn còn mãi mãi dấu tích ngày hai đứa yêu nhau đầu đời. Nhưng trong tôi, vẫn có một chút gì hoài vọng về người con gái mang tên Thụy Vi, người con gái đã vỡ lòng cho tôi hiểu thế nào là nghĩa của tình yêu.

1 VÀ 15 MỖI THÁNG
BẠN NGỌC HẪY ĐỌC VÀ CỒ ĐỘNG

tập san văn chương
tư tưởng nghệ thuật

Chủ nhiệm : NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG
Tòa soạn : 38 Phạm Ngũ Lão, Sài Gòn

2 - 9 - 1 9 7 1

NAM PHƯƠNG FILMS HÂN HẠNH
GIỚI THIỆU TÁC PHẨM ĐẦU TAY

TRẦN THỊ DIỄM CHÂU

Truyện phim, đối thoại : DUYÊN ANH

Đạo diễn : LÊ DÂN

Giám đốc sản xuất : LÂM CHÂU

TRÌNH CHIẾU TẠI BỐN RẠP LỚN SÀI GÒN

REX • ĐẠI NAM • VĂN HOA • VĂN HOA
(Sài Gòn) (Đakao)

- PHIM ĐƯỢC CẢ NỘI CÁC CHIẾU CỐ HƠI KỸ
- PHIM CỦA TUỔI TRẺ CÔ ĐƠN, CỦA GAI GÓC CUỘC ĐỜI CỦA KHẮC KHOẢI CỦA THÙ HẬN
- PHIM CỦA TÌNH YÊU THƠ MỘNG, NỒNG CHÁY, THIẾT THA.

VỚI NHỮNG KHUÔN MẶT ĐIỆN ẢNH
RỰC RỠ KHÔNG CẦN PHẦN SON QUẢNG CÁO

một phim mọi người, mọi
gia đình phải đi xem

Hương Bọt Ngọt

thiên hương

Lớn nhất tại Việt Nam

— Những quý bà nội trợ sành điệu đều biết chọn và dùng Bọt Ngọt

Vị Hương Tơ!

- Thêm chút đỉnh Vị Hương Tơ trong những món ăn sẽ càng thêm ngon.
- Dùng vào những món ăn chay hoặc ăn mặn sẽ thêm nhiều chất bổ dưỡng.

Vị Hương Tơ!

Do THIÊN HƯƠNG Công ty S.A.R.L. sản xuất

- Văn phòng : 91 Đại lộ Không Tử Cholon. TĐT : 37.021
- Tổng Đại Lý hãng VINH HƯNG — 35 Phùng Hưng Cholon

KỸ-THƯƠNG NGÂN-HÀNG

COMMERCIAL INDUSTRIAL BANK

Công Ty Nặc Danh — Vốn 250.000.000. góp đủ

Trụ Sở 422 Trần Hưng Đạo — SAIGON

(Góc Nguyễn Biểu — Trần Hưng Đạo)

Điện thoại số : 98.495 — 98.496. QS : 60.078 61.421

Điện tín : INCOMBANK

Thực hiện mọi nghiệp vụ ngân hàng :

- Nhận và trả mọi tiền ký thác
- Cho vay dưới mọi hình thức
- Mở tín dụng khoản xuất nhập cảng
- Chuyển ngân
- Mở Trương Mục Tiết Kiệm

Tiếp đón nông hậu

Phục vụ mau lẹ và kín đáo